I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/588 RENDELETE

(2023. március 15.)

a 2023–2027-es időszakra vonatkozó uniós biztonságos konnektivitási program létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 189. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ([1]),

mivel:

(1) Az Európai Tanács a 2013. december 19–20-án elfogadott következtetéseiben üdvözölte, hogy a tagállamok, a Bizottság és az Európai Űrügynökség (ESA) szoros együttműködésével megkezdődött a felkészülés az állami műholdas kommunikáció következő generációjának kialakítására. Az állami műholdas kommunikáció az Európa Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó, 2016. júniusi globális stratégiában is szereplő elem. Az állami műholdas kommunikációnak hozzá kell járulnia az Unió hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépéséhez, valamint támogatnia kell az Unió tengeri védelmi stratégiáját és az Unió Északi-sarkvidékkel kapcsolatos politikáját.

(2) 2019. március 21–22-i következtetéseiben az Európai Tanács hangsúlyozta, hogy az Uniónak tovább kell dolgoznia a világszínvonalú konnektivitással rendelkező, versenyképes, biztonságos, inkluzív és etikus digitális gazdaság kialakításán.

(3) A Bizottság 2021. február 22-i, „Cselekvési terv a polgári, a védelmi és az űripar közötti szinergiákról” című közleménye célként rögzíti, hogy „Európában mindenkinek hozzá kell férnie a nagy sebességű internetkapcsolathoz, és olyan reziliens konnektivitási rendszert kell biztosítani, amely lehetővé teszi Európa számára, hogy minden körülmények között továbbra is csatlakozva maradjon”.

(4) A Tanács által 2022. március 21-én elfogadott, „A biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytű” című dokumentum egyrészről elismeri, hogy az Unió és tagállamai űrinfrastruktúrája hozzájárul rezilienciánkhoz, és olyan kulcsfontosságú szolgáltatásokat kínál, amelyek helyettesítik vagy kiegészítik a távközlés földi infrastruktúráit. Ezért arra hívja fel az Uniót, hogy dolgozzon egy a világűrbe telepített, uniós biztonságos globális kommunikációs rendszerre vonatkozó javaslaton.

([1]) Az Európai Parlament 2023. február 14-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. március 7-i határozata.

(5) Az (EU) 2021/696 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) által létrehozott uniós űrprogram egyik komponense a GOVSATCOM, amelynek célja, hogy a GOVSATCOM-felhasználók számára biztosítsa a megbízható, biztonságos, méretezhető és költséghatékony műholdas hírközlési szolgáltatások hosszú távú elérhetőségét. Az (EU) 2021/696 rendelet előirányozza, hogy a GOVSATCOM-komponens első szakaszában – körülbelül 2025-ig – a meglévő kapacitásokat összevonják és megosztják a GOVSATCOM-központon keresztül. Ebben az összefüggésben a Bizottságnak a GOVSATCOM-kapacitásokat az Unió alapvető biztonsági érdekeit szem előtt tartva kell beszereznie a nemzeti rendszerekkel és űrkapacitással rendelkező tagállamoktól, valamint a kereskedelmi műholdas kommunikációs vagy műholdas szolgáltatóktól.

Az említett első szakaszban a GOVSATCOM-szolgáltatásokat fokozatos megközelítés alapján kell bevezetni, figyelemmel a GOVSATCOM-központ infrastrukturális képességeinek bővülésére. Ez a megközelítés azon az előfeltevésen is alapul, hogy amennyiben az első szakasz során a jövőbeli kereslet és kínálat részletes elemzése azt mutatja, hogy a szolgáltatások fokozatos bevezetése nem bizonyult elegendőnek a növekvő kereslet kielégítéséhez, akkor a második szakaszba kell lépni, és a magánszektorral, például az uniós műhold-üzemeltetőkkel való együttműködés révén az igényekhez igazított kiegészítő űrinfrastruktúrát vagy kapacitásokat kell kifejleszteni.

(6) A Tanács Politikai és Biztonsági Bizottsága 2017. március 22-én jóváhagyta az állami műholdas kommunikációra (GOVSATCOM) vonatkozó magas szintű polgári-katonai felhasználói igényeket, amely igényeket az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) fogalmazott meg, és amelyekkel egyrészt a 2013-ban elfogadott, a közös katonai állomány céllétszámáról szóló dokumentumban meghatározott katonai felhasználói igényeket, másrészt a Bizottság által összegyűjtött polgári felhasználói igényeket összesítették. A Bizottság ezt követő elemzései azt mutatták, hogy az Unió jelenlegi műholdas kommunikációs kínálata – a nemzeti rendszerekkel rendelkező tagállamok és a magánszektor kapacitásai alapján – nem képes kielégíteni a kormányzati kereslet bizonyos új igényeit, amelyek a magasabb szintű biztonsági megoldások, az alacsony késleltetési idő és a globális lefedettség irányába mozdulnak el. Ezeket az igényeket rendszeresen nyomon kell követni és újra kell értékelni.

(7) A közelmúltban lezajlott műszaki fejlődés lehetővé tette a nem geostacionárius pályán keringő (NGSO) kommunikációs konstellációk megjelenését, amelyek egyre több nagy sebességű és alacsony késleltetési idejű konnektivitási szolgáltatást kínálnak. Ezért egyedülálló lehetőség nyílik a kormányok által felhatalmazott felhasználók változó igényeinek – további infrastruktúrák fejlesztése és kiépítése révén történő – kielégítésére, mivel az igényelt szolgáltatások nyújtásához szükséges frekvenciák használatára irányuló, a Nemzetközi Távközlési Egyesülethez benyújtott kérelmek jelenleg rendelkezésre állnak az Unióban. Ha nem használják őket, ezek a frekvenciahasználatra irányuló kérelmek elévülnek, és más szereplőknek kerülnek kiosztásra. Mivel a frekvenciák és a pályamenti pozíciók egyre szűkösebb erőforrásnak minősülnek, a Bizottságnak a tagállamokkal folytatott nyílt és átlátható folyamat révén meg kell ragadnia az alkalmat arra, hogy a frekvenciahasználatra irányuló kérelmeket rendelkezésre bocsátó tagállamokkal célzott hasznosítási megállapodásokat kössön a kormányzati infrastruktúrán alapuló kormányzati szolgáltatások nyújtására vonatkozóan. A kereskedelmi szolgáltatások nyújtásához szükséges frekvenciahasználatra irányuló kérelmek tárgyát képező jogok megszerzéséért a magánszektor felel.

(8) Az Unió kormányzati szereplői részéről egyre nagyobb igény tapasztalható a biztonságos és megbízható, világűrbe telepített műholdas kommunikációs szolgáltatások iránt, különösen azért, mert ezek jelentik a legjárhatóbb utat a földi kommunikációs rendszerek hiánya esetén, vagy amikor e rendszerek elromlanak, vagy megbízhatatlanul működnek. A műholdas kommunikációhoz való megfizethető és költséghatékony hozzáférés ott is elengedhetetlen, ahol nincsenek földfelszíni hálózatok, így többek között az óceánok felett és a légtérben, a távoli területeken, valamint amennyiben a földfelszíni infrastruktúra súlyos üzemszünetekkel küzd vagy válsághelyzetekben nem megbízható. A műholdas kommunikáció növelni tudja a távközlési hálózatok általános rezilienciáját, például azáltal, hogy alternatívát kínál a helyi földfelszíni infrastruktúrát érintő fizikai támadások vagy kibertámadások, balesetek, illetve természeti vagy ember okozta katasztrófák esetén.

(9) Az Uniónak biztosítania kell, hogy a változó kormányzati igényekhez és követelményekhez reziliens, globális, biztonságos, védett, megszakítás nélkül működő, garantált és rugalmas, az uniós technológiai és ipari bázisra épülő műholdas kommunikációs megoldások álljanak rendelkezésre annak érdekében, hogy a tagállamok és az uniós intézmények műveletei reziliensebbé váljanak.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/696 rendelete (2021. április 28.) az uniós űrprogram és az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 69. o.).

(10) Ezért a kormányzati felhasználásra szánt uniós műholdas, több keringési pályás kommunikációs infrastruktúra biztosítása érdekében fontos létrehozni egy új programot, nevezetesen az uniós biztonságos konnektivitási programot (a továbbiakban: a program), és ennek során integrálni kell és ki kell egészíteni a GOVSATCOM-komponens keretében jelenleg és a jövőben rendelkezésre álló nemzeti és európai kapacitásokat, valamint tovább kell fejleszteni az európai kvantumkommunikációs infrastruktúrára (EuroQCI) irányuló kezdeményezést és fokozatosan integrálni kell azt a biztonságos konnektivitási rendszerbe.

(11) A programnak ki kell elégítenie a magasabb szintű biztonsági megoldások, az alacsony késleltetési idő és a globális lefedettség iránti új kormányzati igényeket. Biztosítania kell a biztonságos, autonóm, megbízható és költséghatékony műholdas kormányzati kommunikációs szolgáltatásokhoz való globális és megszakítás nélküli hozzáférést és e szolgáltatások hosszú távú rendelkezésre állását, támogatva a kritikus infrastruktúra rezilienciáját és védelmét, a megfigyelést, a külső fellépéseket, a válságkezelést, valamint az Unió és a tagállamok gazdasága, biztonsága és védelme szempontjából kritikus fontosságú alkalmazásokat egy külön erre a célra létrehozott kormányzati infrastruktúrán keresztül, amely integrálja és kiegészíti a GOVSATCOM kapacitásait. A programnak továbbá előtérbe kell helyeznie a kormányzati szolgáltatások nyújtását, és lehetővé kell tennie, hogy az európai magánszektor – a kormányok által felhatalmazott felhasználókkal folytatott konzultációt is magában foglaló piaci felmérés figyelembevételével – kereskedelmi infrastruktúrán keresztül kereskedelmi szolgáltatásokat nyújtson.

(12) Az (EU) 2022/2481 európai parlamenti és tanácsi határozat ([3]) célkitűzéseket és célokat határoz meg a reziliens, biztonságos, teljesítőképes és fenntartható digitális infrastruktúrák Unión belüli fejlesztésének előmozdítása érdekében, ideértve a Bizottság és a tagállamok számára az arra vonatkozó digitális célt, hogy 2030-ig mindenki számára valósítsák meg a gigabites konnektivitást. A programnak lehetővé kell tennie a hálózati összekapcsoltság javítását szerte az Unióban és a világon, mind a polgárok, mind a vállalkozások számára, ideértve többek között – de nem kizárólagosan – a megfizethető, nagy sebességű széles sávú hozzáférés biztosítását, ami segíthet felszámolni a kommunikációs holtsávokat és növelni a kohéziót az Unió egész területén, így a legkülső régiókban, a vidéki és peremterületeken, a távoli és elszigetelt területeken és a szigeteken is. A műholdas szolgáltatások jelenleg nem alkalmasak a földi hálózatok teljesítményének kiváltására, azonban áthidalhatják a digitális szakadékot, sőt adott esetben hozzájárulhatnak az (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([4]) általános célkitűzéseinek megvalósításához.

(13) A programnak ezért az első kormányzati szolgáltatások nyújtásához szükséges kezdeti űr- és földi infrastruktúra megépítésére irányuló meghatározási, megtervezési, kifejlesztési, validálási és kapcsolódó kiépítési tevékenységekből kell állnia. A program keretében ezt követően lépésről lépésre haladva olyan tevékenységeket kell végrehajtani, amelyek célja a jelenleg nem rendelkezésre álló, a meglévő európai műholdas kommunikációs szolgáltatások legkorszerűbb szintjét meghaladó kormányzati szolgáltatások nyújtásához szükséges űr- és földi infrastruktúra teljeskörű kiépítése. Ezenkívül a programnak elő kell mozdítania a továbbfejlesztett kommunikációs szolgáltatások kiaknázására képes felhasználói terminálok fejlesztését. A hasznosítási tevékenységeket a lehető leghamarabb azzal kell kezdeni, hogy a tervek szerint 2024-ig sort kell keríteni az első kormányzati szolgáltatások nyújtására annak érdekében, hogy a kormányok által felhatalmazott felhasználók igényeit a lehető leghamarabb ki lehessen elégíteni. Ezt követően olyan tevékenységeket kell végrehajtani a program keretében, amelyek a teljes működési kapacitás 2027-ig történő eléréséhez szükséges űr- és földi infrastruktúra kiépítésére irányulnak. A hasznosítási tevékenységeknek ki kell terjedniük a kormányzati szolgáltatások nyújtására, a kiépített űr- és földi infrastruktúra üzemeltetésére, karbantartására és folyamatos fejlesztésére, valamint a kormányzati szolgáltatások jövőbeli generációinak a kifejlesztésére.

(14) 2019 júniusában a tagállamok aláírták az európai kvantumkommunikációs infrastruktúráról (EuroQCI) szóló nyilatkozatot (a továbbiakban: a nyilatkozat), amelyben vállalták, hogy a Bizottsággal és az ESA támogatásával együttműködnek az Unió egészére kiterjedő kvantumkommunikációs infrastruktúra kialakításában. A nyilatkozattal összhangban az EuroQCI azt célozza, hogy egy olyan tanúsított, biztonságos, végponttól végpontig terjedő kvantumkommunikációs infrastruktúrát építsen ki, amely lehetővé teszi az információk és az adatok továbbítását és tárolását, és hogy képes legyen Unió-szerte összekapcsolni a kritikus fontosságú állami kommunikációs eszközöket. A program hozzá fog járulni a nyilatkozat célkitűzéseinek eléréséhez a program kormányzati infrastruktúrájába integrált EuroQCI űr- és földi infrastruktúra kifejlesztésével, valamint egy majd a tagállamok tulajdonát képező EuroQCI földfelszíni infrastruktúra kifejlesztésével és kiépítésével. Az EuroQCI űr-, földi és földfelszíni infrastruktúráját a programon belül két fő szakaszban kell kifejleszteni: egy előzetes validációs szakaszban, amely

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2481 határozata (2022. december 14.) a Digitális évtized 2030 szakpolitikai program létrehozásáról (HL L 323., 2022.12.19., 4. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1972 irányelve (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról (HL L 321., 2018.12.17., 36. o.).

magában foglalhatja több különböző technológia és kommunikációs protokoll kifejlesztését és validálását, valamint a teljeskörű kiépítés szakaszában, beleértve a műholdak közötti konnektivitásra, továbbá a műholdak és a földi és földfelszíni infrastruktúra közötti adatátvitelre vonatkozó megfelelő megoldásokat is.

(15) Az EuroQCI egyik fő funkciója az lesz, hogy lehetővé tegye a kriptográfiai kulcsok kvantumalapú szétosztását. A kvantumalapú kulcsszétosztási technológiák és termékek jelenleg nem elég kiforrottak ahhoz, hogy felhasználhatók legyenek az EU-minősített adatok védelmére. A kvantumalapú kulcsszétosztás biztonságával kapcsolatos fő kérdések – így például a kvantumalapú kulcsszétosztási protokollok szabványosítása, a mellékcsatornák elemzése és az értékelési módszertan – még megoldatlanok. A programnak ezért támogatnia kell az EuroQCI-t, és lehetővé kell tennie, hogy a jóváhagyott kriptográfiai termékeket – amennyiben rendelkezésre állnak – beépítsék az infrastruktúrába.

(16) Az EU-minősített adatok megfelelően biztonságos védelme érdekében a kvantum-számítástechnika jelentette fenyegetések elhárítására szolgáló elsődleges megoldásokban hibrid megközelítések keretében ötvözni kell a hagyományos megoldásokat, a posztkvantum-kriptográfiát és lehetőség szerint a kvantumalapú kulcsszétosztást. A programnak ezért ilyen megközelítéseket kell alkalmaznia, hogy biztosított legyen a legkorszerűbb technológiáknak megfelelő kriptográfia és kulcsszétosztás.

(17) Az Unió műholdas kommunikációs kapacitásainak bővítése érdekében a program infrastruktúrájának a GOVSATCOM-komponens céljaira kifejlesztett infrastruktúrán kell alapulnia, azt integrálnia kell, és ki kell egészítenie. A program földi infrastruktúrájának különösen a GOVSATCOM-központokon kell alapulnia, amelyeket a felhasználói igények alapján fokozatosan bővíteni kell a földi szegmens egyéb eszközeivel, ideértve azon tagállamok eszközeit is, amelyek működési és biztonsági követelmények alapján készek további hozzájárulást nyújtani.

(18) A programnak javítania kell a stratégiai jelentőségű földrajzi területek, például Afrika és az Északi-sarkvidék, valamint a Balti-tenger, a Fekete-tenger és a földközi-tengeri térségek, valamint az Atlanti-óceán biztonságos konnektivitását. A program keretében nyújtott szolgáltatásoknak hozzá kell járulniuk a geopolitikai rezilienciához is azáltal, hogy további konnektivitást kínálnak, összhangban az említett régiókra irányuló szakpolitikai célokkal, valamint a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a „Global Gateway” című, 2021. december 1-jei közös közleményével.

(19) A kommunikációs szolgáltatások sérelme nélkül, a program céljaira épített műholdak felszerelhetők olyan alrendszerekkel – beleértve a hasznos terhet is –, amelyek növelhetik az uniós űrprogram komponenseinek kapacitását és szolgáltatásait, ezáltal lehetővé téve további nem kommunikációs szolgáltatások kifejlesztését, amelyekről a programbizottságnak az (EU) 2021/696 rendeletben meghatározott releváns formációja határoz, és amelyeket az e rendeletben meghatározott feltételek szerint kell végrehajtani. Amennyiben a rendszer – a felhasználói igényekre és a költségvetési korlátokra is figyelemmel – kellően bizonyított előnyökkel jár az uniós űrprogram komponenseire nézve, az említett alrendszerek fejleszthetők úgy, hogy a Galileót kiegészítő alternatív helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási szolgáltatásokat nyújtsanak, biztosítsák az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás (EGNOS) üzenetei alacsonyabb késleltetéssel történő közvetítését, a világűrbe telepített érzékelőket biztosítsanak az űrmegfigyeléshez, és elősegítsék a Kopernikusz meglévő képességeinek a fejlesztését, különösen a vészhelyzeti és a polgári biztonsági szolgáltatások tekintetében. Emellett az említett alrendszerek nem kommunikációs szolgáltatásokat is nyújthatnak a tagállamok számára azzal a feltétellel, hogy ez nem befolyásolja a program biztonságát és költségvetését.

(20) A kormányzati infrastruktúra földi szegmensének a program szempontjából vett jelentősége, valamint a program biztonságára gyakorolt hatása miatt az infrastruktúra helyét a Bizottságnak kell meghatároznia az általános biztonsági követelményekkel összhangban, nyílt és átlátható eljárást követve, a tagállamok közötti kiegyensúlyozott elosztásra törekedve. A program kormányzati infrastruktúrája földi szegmensének kiépítésébe – amely szegmens magában foglalja a GOVSATCOM-komponens keretében kifejlesztett infrastruktúrát is – be lehet vonni az Európai Unió Űrprogramügynökségét (a továbbiakban: az Ügynökség) vagy – adott esetben és saját hatásköre szerint – az ESA-t is.

(21) Az Unió és tagállamai biztonsága, valamint a kormányzati szolgáltatások biztonságának és integritásának biztosítása szempontjából létfontosságú, hogy a program űreszközeit az Unió területéről bocsássák fel. Amennyiben azt kivételes körülmények kellően indokolják, lehetővé kell tenni, hogy ilyen kilövésekre harmadik ország területéről kerüljön sor. Ezenkívül a nehéz és közepes hordozórakéták mellett a kis hordozórakéták és mikro-hordozórakéták további rugalmasságot biztosíthatnak, ezáltal lehetővé téve az űreszközök gyors telepítését.

(22) Fontos, hogy a program keretében kifejlesztett kormányzati infrastruktúrához kapcsolódó valamennyi tárgyi és immateriális eszköznek – az EuroQCI földfelszíni infrastruktúráját kivéve – az Unió legyen a tulajdonosa, és az Uniónak biztosítania kell az Európai Unió Alapjogi Chartájának tiszteletben tartását, beleértve annak 17. cikkét is. Az Unió számára az ezen eszközök feletti tulajdonjoga ellenére lehetővé kell tenni, hogy – e rendelettel összhangban és amennyiben azt az eseti értékelés alapján helyénvalónak ítéli – az említett eszközöket harmadik felek rendelkezésére bocsássa, vagy azokról rendelkezzen.

(23) Az egész Unióra kiterjedő kezdeményezéseket – például a biztonságos konnektivitási kezdeményezést – az upstream és a downstream űrágazatban működő innovatív kis- és középvállalkozások (kkv-k), induló innovatív vállalkozások és nagyvállalatok Unió-szerte megvalósuló széles körű részvétele alakítja. Az elmúlt években egyes űripari szereplők kihívás elé állították az űrágazatot – különösen az induló innovatív vállalkozások és kkv-k, amelyek innovatív, piacvezérelt űrtechnológiákat és -alkalmazásokat fejlesztettek ki, néha eltérő üzleti modellekkel. Az uniós űrökoszisztéma versenyképességének biztosítása érdekében a programnak maximalizálnia kell az innovatív és forradalmi technológiáknak, valamint az uniós űrökoszisztéma – beleértve a New Space-t – és különösen a piacvezérelt új űrtechnológiákat és -alkalmazásokat kifejlesztő kkv-k, közepes tőkeértékű vállalatok és induló innovatív vállalkozások által kidolgozott új üzleti modelleknek a használatát, ugyanakkor le kell fednie a teljes űrértékláncot, amely magában foglalja az upstream és a downstream szegmenst is.

(24) Rendkívül fontos ösztönözni a magánszektorbeli beruházásokat a szolgáltatási szerződések megfelelő beszerzése és aggregálása révén, ezáltal csökkentve a bizonytalanságot, és biztosítva a közszféra szolgáltatási igényeinek hosszú távú láthatóságát és kiszámíthatóságát. Az európai űripar jövőbeli versenyképességének biztosítása érdekében a programnak emellett hozzá kell járulnia a magas szintű készségek fejlesztéséhez a világűrrel kapcsolatos területeken, valamint támogatnia kell az oktatási és képzési tevékenységeket, és elő kell mozdítania az esélyegyenlőséget, a nemek közötti egyenlőséget és a nők társadalmi szerepvállalását, hogy maradéktalanul megvalósuljon az uniós polgárok e terén meglévő potenciálja.

(25) „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i bizottsági közleményben foglalt célkitűzésekkel összhangban a lehető legkisebbre kell csökkenteni a program környezeti hatását. Jóllehet az űreszközök használat közben nem bocsátanak ki üvegházhatású gázokat, gyártásuk és a hozzájuk tartozó földi létesítmények környezeti hatással járnak. E hatás enyhítésére intézkedéseket kell elfogadni. E célból a program keretében említett közbeszerzéseknek magukban kell foglalniuk a fenntarthatóságra vonatkozó elveket és intézkedéseket, például az infrastruktúra fejlesztése, előállítása és kiépítése során keletkező üvegházhatásúgáz-kibocsátások minimalizálására és kompenzálására vonatkozó rendelkezéseket, valamint a fényszennyezés – például a földi csillagászati megfigyelésekre gyakorolt hatás – megelőzését célzó intézkedéseket.

(26) Tekintettel a keringési pályán lévő űreszközök és űrszemét növekvő mennyiségére, az új európai konstellációnak meg kell felelnie az űrtevékenységek fenntarthatóságára vonatkozó kritériumoknak is, és példát kell mutatnia az űrforgalom-irányítás, valamint az űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követése (SST) terén bevált gyakorlatokra annak érdekében, hogy csökkenjen a keletkező űrszemét mennyisége, megelőzhető legyen a keringési pályán történő szétesés és ütközés, valamint hogy megfelelő intézkedéseket lehessen hozni a hulladékká vált űreszközöket illetően. Az űrkörnyezet védelmével kapcsolatos, jelenleg a nemzetközi fórumokon (pl. a világűr békés célú felhasználásával foglalkozó ENSZ-bizottságban) megvitatott jogos aggályok miatt rendkívül fontos, hogy az Unió vezető szerepet játsszon az űrtevékenységek fenntarthatóságának biztosítása terén. A program keretében beszerzett szerződéseknek biztosítaniuk kell, hogy az alkalmazott technológia a lehető legmagasabb szintű normáknak tegyen eleget a fenntarthatóság, valamint az energia- és erőforrás-hatékonyság tekintetében.

(27) A kormányzati szolgáltatásokhoz kapcsolódó működési követelményeknek a kormányok által felhatalmazott felhasználók igényeiről készült felmérésen kell alapulniuk, figyelembe véve az aktuális piaci kínálat képességeit is. E követelmények felmérése során a lehető legnagyobb mértékben ki kell használni a jelenlegi piaci kapacitásokat. A kormányzati szolgáltatások szolgáltatásportfólióját ezekből a működési követelményekből kiindulva, az általános biztonsági követelmények és a kormányzati szolgáltatások iránti változó kereslet figyelembevételével kell kidolgozni. E szolgáltatásportfólióban meg kell határozni a kormányzati szolgáltatásokra vonatkozó alapszolgáltatásokat. Meg kell határozni benne továbbá azokat a szolgáltatáskategóriákat, amelyek kiegészítik az (EU) 2021/696 rendelet keretében létrehozott GOVSATCOM-szolgáltatások szolgáltatásportfólióját. A Bizottságnak gondoskodnia kell a működési és biztonsági követelmények következetességéről és koherenciájáról a GOVSATCOM-komponens és a program között. A szolgáltatások kereslete és kínálata közötti lehető legnagyobb egyezés fenntartása érdekében 2023-ban meg kell határozni a kormányzati szolgáltatások szolgáltatásportfólióját, és lehetővé kell tenni a szolgáltatásportfóliónak a tagállamokkal folytatott konzultációt követően, az említett működési és biztonsági követelmények alapján történő rendszeres frissítését.

(28) A műholdas kommunikáció véges erőforrás, amelyet mennyiségileg korlátoz a műholdak kapacitása, a frekvencia és a földrajzi lefedettség. A méretgazdaságosság kihasználása és a költséghatékonyság érdekében ezért a programnak ki kell alakítania a kormányzati szolgáltatások kereslete és kínálata közötti optimális egyezést, és el kell kerülnie a kapacitásfelesleget. Mivel idővel mind a kereslet, mind a potenciális kínálat változik, a Bizottságnak figyelemmel kell kísérnie az igényeket annak érdekében, hogy – amikor szükségesnek tűnik – kiigazítsa a kormányzati szolgáltatások portfólióját.

(29) A tagállamok, a Tanács, a Bizottság és az EKSZ, valamint az uniós ügynökségek és szervek számára lehetővé kell tenni, hogy részt vegyenek a programban, amennyiben úgy döntenek, hogy felhatalmazást adnak a kormányzati szolgáltatások felhasználói számára, vagy kapacitásokat, helyszíneket, illetve létesítményeket biztosítanak. Tekintettel arra, hogy a tagállamok maguk dönthetnek arról, hogy felhatalmazást adnak-e a kormányzati szolgáltatások nemzeti felhasználói számára, a tagállamok nem kötelezhetők a programhoz való hozzájárulásra, illetve a program infrastruktúrájának a befogadására.

(30) A program minden résztvevőjének ki kell jelölnie egy, a biztonságos konnektivitásért felelős illetékes hatóságot, amely ellenőrzi, hogy a felhasználók és a programban érintett más nemzeti szervezetek betartják-e az általános biztonsági követelményekben meghatározott alkalmazandó szabályokat és biztonsági eljárásokat. A program résztvevői e hatóság feladatkörét átruházhatják egy meglévő hatóságra.

(31) Ez a rendelet a program teljes időtartamára pénzügyi keretösszeget határoz meg, amely a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ([5]) 18. pontja értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget kell, hogy képezze az Európai Parlament és a Tanács számára.

(32) A program célkitűzései összhangban vannak más uniós programok célkitűzéseivel, és kiegészítik azokat, ideértve elsősorban a (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([6]) és az (EU) 2021/764 tanácsi határozattal ([7]) létrehozott Horizont Európa programot, az (EU) 2021/694 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([8]) létrehozott Digitális Európa programot, az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([9]) létrehozott Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) című programot, az (EU) 2021/1153 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([10]) létrehozott Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt és különösen az uniós űrprogramot.

(33) A Horizont Európa „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klasztere elemeinek egy meghatározott részét a biztonságos konnektivitási rendszer fejlesztésével és validálásával kapcsolatos kutatási és innovációs tevékenységekre fogják allokálni, többek között az űrökoszisztéma – ezen belül a New Space – keretében kifejlesztendő potenciális technológiákkal kapcsolatban is. A Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) (NDICI) keretében egy részt a Globális Európa-alapból a biztonságos konnektivitási rendszer működtetésével kapcsolatos tevékenységekre és a szolgáltatások világszerte való biztosítására fognak allokálni, ami lehetővé teszi, hogy a szolgáltatások széles körét kínálják a nemzetközi partnerek számára. Az uniós űrprogram

([5]) HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

([7]) A Tanács (EU) 2021/764 határozata (2021. május 10.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról és a 2013/743/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 167. I, 2021.5.12., 1. o.).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1153 rendelete (2021. július 7.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 249., 2021.7.14., 38. o.).

GOVSATCOM-komponensének egy meghatározott részét a GOVSATCOM-központ fejlesztésével kapcsolatos tevékenységekre allokálják, amely központ a biztonságos konnektivitási rendszer földi infrastruktúrájának részét fogja képezni. Az e programokból származó finanszírozást az említett programok szabályaival összhangban kell végrehajtani.

(34) Az Unió és a tagállamok biztonságára gyakorolt hatásai miatt a program célkitűzései és elvei az (EU) 2021/697 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([11]) létrehozott Európai Védelmi Alap célkitűzéseivel és elveivel is megegyeznek. Ezért az Európai Védelmi Alapból származó finanszírozás egy részét a program keretében végzett tevékenységek, különösen az infrastruktúra kiépítésével kapcsolatos intézkedések finanszírozására kell nyújtani.

(35) A program sikeres végrehajtásának biztosításához elengedhetetlen, hogy elegendő forrás álljon rendelkezésre. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy műszaki szakértelmükkel, know-how-jukkal és segítségnyújtásukkal hozzájáruljanak a programhoz, különösen a biztonság és a védelem területén, vagy – adott esetben és lehetőség szerint – azáltal, hogy a területükön található adatokat, információkat, szolgáltatásokat és infrastruktúrát a program rendelkezésére bocsátják. Lehetővé kell tenni, hogy a program további pénzügyi vagy természetbeni hozzájárulásokat fogadjon harmadik felektől, többek között uniós ügynökségektől és szervektől, tagállamoktól, a programban részt vevő harmadik országoktól vagy nemzetközi szervezetektől, a vonatkozó megállapodásokkal összhangban.

(36) E programra az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([12]) (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.

(37) A költségvetési rendelet 191. cikkének (3) bekezdésével összhangban ugyanazok a költségek semmilyen körülmények között nem finanszírozhatók kétszer az uniós költségvetésből.

(38) A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy – szükség esetén és amilyen mértékben szükséges – igénybe vegye bizonyos külső felek technikai segítségét, amennyiben az Unió biztonsági érdekei nem sérülnek. Az említett technikai segítség igénybevételét a program központi irányításában részt vevő egyéb szervezetek számára is lehetővé kell tenni az e rendelet alapján rájuk bízott feladatok ellátásához.

(39) A program által finanszírozott tevékenységekre vonatkozóan a program keretében megkötött közbeszerzési szerződéseknek meg kell felelniük az uniós szabályoknak. Ezzel összefüggésben a közbeszerzéssel kapcsolatos célkitűzések meghatározásáért is az Uniónak kell felelnie.

(40) A program technológiai háttere összetett és folyamatosan változik. Ebből a technológiai háttérből bizonytalanságok és kockázatok fakadnak a program keretében kötött közbeszerzési szerződéseket illetően, amennyiben ezek a szerződések hosszú távú kötelezettségvállalásokat keletkeztetnek az érintett berendezések vagy szolgáltatások kapcsán. Emiatt a közbeszerzési szerződések területén a költségvetési rendeletben foglalt szabályokon kívül további, egyedi intézkedésekre van szükség. Ezért lehetővé kell tenni az alvállalkozásba adás minimális mértékének előírását. Ez utóbbit illetően lehetőség szerint elsőbbséget kell biztosítani az induló innovatív vállalkozásoknak és a kkv-knak, különösen a határokon átnyúló részvételük lehetővé tétele érdekében.

(41) A program célkitűzéseinek teljesítése szempontjából fontos, hogy a világűrhöz kapcsolódó szakterületeken működő uniós köz- és magánszektorbeli szervezetek kapacitása indokolt esetekben mozgósítható legyen, és emellett nemzetközi szinten együtt lehessen működni harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel. Ezért lehetővé kell tenni az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) és a költségvetési rendeletben biztosított valamennyi releváns eszköz és irányítási módszer, valamint a közös közbeszerzési eljárások igénybevételét.

([11]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/697 rendelete (2021. április 29.) az Európai Védelmi Alap létrehozásáról és az (EU) 2018/1092 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 149. o.).

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

(42) A köz- és magánszféra közötti együttműködés a legmegfelelőbb konstrukció, amellyel biztosítható, hogy a program célkitűzései megvalósulhassanak. Ennek lehetővé kell tennie, hogy az Unió műholdas kommunikációval kapcsolatos meglévő technológiai és ipari bázisára lehessen építeni – a magáneszközöket is beleértve –, továbbá hogy robusztus és innovatív kormányzati szolgáltatásokat lehessen nyújtani, a magánszférabeli partnerek számára pedig lehetővé kell tenni, hogy a piaci feltételek mellett kínált kereskedelmi szolgáltatások nyújtása érdekében további saját beruházások révén újabb képességekkel egészítsék ki a program infrastruktúráját. Egy ilyen rendszernek emellett a kormányzati és a kereskedelmi infrastruktúrák közös komponenseihez kapcsolódó fejlesztési és kiépítési költségek megosztása révén optimalizálnia kell a kiépítési és az üzemeltetési költségeket, a kapacitások magas szintű közös felhasználása révén pedig a működési költségeket is. Ösztönöznie kell továbbá az európai űrökoszisztémára – többek között a New Space-re – irányuló innovációt azáltal, hogy lehetővé teszi a kutatási és fejlesztési kockázatok megosztását a köz- és a magánszférabeli partnerek között.

(43) A program végrehajtása tekintetében a koncessziós szerződésekben, az árubeszerzésre, a szolgáltatásnyújtásra vagy az építési beruházásra irányuló szerződésekben, vagy a vegyes szerződésekben bizonyos alapvető elveket kell követni. E szerződésekben egyértelműen meg kell határozni a feladatoknak és a felelősségi köröknek a köz- és magánszektorbeli partnerek közötti megosztását, a kockázatok egyértelmű megosztásával együtt, annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozók valóban felelősséget vállaljanak az olyan mulasztások következményeiért, amelyekért felelősek. A szerződésekben biztosítani kell, hogy a vállalkozók ne részesüljenek túlzott kompenzációban a kormányzati szolgáltatások nyújtásáért, és e szerződéseknek lehetővé kell tenniük a kereskedelmi szolgáltatások magánszektor által nyújtását, valamint biztosítaniuk kell a kormányok által felhatalmazott felhasználók igényeinek megfelelő rangsorolását. A szerződésekben biztosítani kell, hogy a szolgáltatásoknak a kereskedelmi infrastruktúrán alapuló nyújtása során az Unió alapvető érdekei védelmet élvezzenek, valamint teljesüljenek a program általános és egyedi célkitűzései. Fontos ezért olyan intézkedések bevezetése, amelyek biztosítják ezen alapvető érdekek és célkitűzések védelmét. A Bizottság számára lehetővé kell tenni különösen azt, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket a szolgáltatás folyamatosságának biztosítása érdekében, amennyiben a vállalkozó nem tudja teljesíteni kötelezettségeit.

A szerződéseknek megfelelő biztosítékokat kell tartalmazniuk többek között a kereskedelmi szolgáltatások nyújtásából eredő összeférhetetlenségek és esetleges versenytorzulások, az indokolatlan megkülönböztetés vagy bármely más rejtett közvetett előny megelőzésére. Ilyen biztosíték lehet a kormányzati és a kereskedelmi szolgáltatások elszámolásának szétválasztása – beleértve egy, a vertikálisan integrált üzemeltetőtől szerkezetileg és jogilag is elkülönülő szervezet létrehozását a kormányzati szolgáltatások nyújtására –, valamint a kereskedelmi szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúrához való nyílt, méltányos, észszerű és megkülönböztetésmentes hozzáférés biztosítása. A kereskedelmi szolgáltatásokat ennek megfelelően átlátható és megkülönböztetésmentes feltételek mellett elérhetővé kell tenni a meglévő földfelszíni szolgáltatásokat nyújtó felek számára. A szerződéseknek a teljes értéklánc mentén és az összes tagállamban elő kell segíteniük az induló innovatív vállalkozások és a kkv-k részvételét.

(44) A program egyik fontos célkitűzése, hogy biztosítsa az Unió és a tagállamok biztonságát, és a nyitott gazdaság megőrzése mellett megerősítse a kulcsfontosságú technológiák és értékláncok rezilienciáját. Az Unió operatív rendszerei integritásának, biztonságának és rezilienciájának a megóvása érdekében e célkitűzés megvalósításához bizonyos esetekben meg kell határozni a támogathatósági és részvételi feltételeket. Mindez nem áshatja alá a versenyképességet és a költséghatékonyságot.

(45) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([13]), valamint a 2988/95/EK, Euratom ([14]), a 2185/96/Euratom, EK ([15]) és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel ([16]) összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok, többek között a csalás megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/Euratom, EK és

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

([14]) A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

([15]) A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

([16]) A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármely más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit.

Az Európai Ügyészség (EPPO) az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([17]) értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében.

A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, továbbá gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

(46) Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából a harmadik országok számára elő kell írni, hogy biztosítsák az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljeskörű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.

(47) A program hatékonyságának és hatásának optimalizálása érdekében intézkedéseket kell hozni a biztonságos konnektivitási rendszer architektúráján belül a nyílt szabványok és nyílt forráskódú technológiák használatának és kidolgozásának, valamint az interoperabilitásnak az előmozdítására. Az említett rendszer nyitottabb kialakítása révén jobb szinergiákat lehetne kialakítani az uniós űrprogram más komponenseivel, illetve a nemzeti szolgáltatásokkal és alkalmazásokkal, az azonos technológiák párhuzamos fejlesztésének elkerülésével optimalizálni lehetne a költségeket, javítani lehetne a megbízhatóságot, ösztönözni lehetne az innovációt és ki lehetne aknázni a széles körű verseny jelentette előnyöket.

(48) A program felelősségteljes központi irányítása megköveteli, hogy a felesleges átfedések elkerülése, valamint a költségtúllépések és a késedelmek csökkentése érdekében világos felelősség- és feladatmegosztás érvényesüljön a különböző érintett szereplők között. A hatáskörébe tartozó területeken és felelősségi körének megfelelően az irányítás valamennyi szereplőjének támogatnia kell a program célkitűzéseinek a megvalósítását.

(49) A tagállamok régóta aktívan foglalkoznak a világűrrel. Rendszereket, infrastruktúrát, nemzeti ügynökségeket és szerveket hoztak létre e területen. Ezért jelentős mértékben hozzá tudnak járulni a programhoz, különösen annak végrehajtásához. Együttműködhetnek az Unióval a program szolgáltatásainak és alkalmazásainak népszerűsítése, valamint a vonatkozó nemzeti kezdeményezések és a program közötti összhang biztosítása érdekében. A Bizottság lehetőséget kaphat arra, hogy mozgósítsa a tagállamok rendelkezésére álló eszközöket, igénybe vegye a tagállamok segítségét, és kölcsönösen elfogadott feltételek teljesülése mellett a program végrehajtásával kapcsolatos feladatokkal bízza meg a tagállamokat. Adott esetben a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy biztosítsák a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik, valamint a program közötti koherenciát és kiegészítő jelleget. A tagállamoknak emellett minden olyan intézkedést meg kell hozniuk, amely ahhoz szükséges, hogy biztosítsák a területükön található földi infrastruktúra védelmét. A tagállamoknak továbbá képesnek kell lenniük annak biztosítására, hogy a programhoz szükséges frekvenciák rendelkezésre álljanak, és megfelelő szinten védettek legyenek ahhoz, hogy a 243/2012/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal ([18]) összhangban maradéktalanul lehetővé váljon a kínált szolgáltatásokon alapuló alkalmazások fejlesztése és üzemeltetése. A program rendelkezésére bocsátott frekvenciáknak nem lehet pénzügyi vonzatuk a programra nézve.

(50) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 17. cikkével összhangban és az Unió általános érdekeinek előmozdítójaként a Bizottságra hárul az a feladat, hogy végrehajtsa a programot, hogy átfogó szinten viselje az általános felelősséget a programért, és hogy előmozdítsa annak igénybevételét. A különböző érdekeltek erőforrásainak és kompetenciáinak optimális kihasználása érdekében lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy indokolt körülmények esetén egyes feladatokkal más szervezeteket bízzon meg. A Bizottságnak meg kell határoznia a rendszerek és a szolgáltatások fejlesztésének végrehajtásához szükséges fő technikai és működési követelményeket. Mindezt a tagállami szakértőkkel, felhasználókkal és más köz- vagy magánszférabeli érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően kell elvégeznie. Végül pedig, az EUMSZ 4. cikkének (3) bekezdésével összhangban, az uniós

([17]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

([18]) Az Európai Parlament és a Tanács 243/2012/EU határozata (2012. március 14.) egy többéves rádióspektrum-politikai program létrehozásáról (HL L 81., 2012.3.21., 7. o.).

hatáskör gyakorlása nem akadályozhatja meg a tagállamokat a saját hatásköreik gyakorlásában. Az uniós források megfelelő felhasználása érdekében azonban helyénvaló, hogy a Bizottság a lehető legnagyobb mértékben biztosítsa a program keretében végzett tevékenységek és a tagállamok tevékenységei közötti összhangot, elkerülve az erőfeszítések szükségtelen megkettőzését.

(51) A költségvetési rendelet 154. cikke úgy rendelkezik, hogy az előzetes vizsgálat eredményei alapján lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy támaszkodjon az uniós források kezelésével megbízott személyek vagy szervezetek rendszereire és eljárásaira. A szóban forgó rendszerek és eljárások egyedi kiigazításairól (a felügyeleti intézkedésekről), valamint a meglévő szerződésekre vonatkozó intézkedésekről szükség esetén a megfelelő hozzájárulási megállapodásban kell rendelkezni.

(52) mivel a program az egész világot lefedi, jelentős nemzetközi dimenzióval rendelkezik. A nemzetközi partnerek, valamint azok kormányai és polgárai a program különféle szolgáltatásainak a kedvezményezettjei lesznek, ami az Unió és a tagállamok e partnerekkel folytatott nemzetközi együttműködése szempontjából is többletelőnyökkel jár. A programmal kapcsolatos ügyekben a Bizottság a hatáskörének keretein belül, az Unió nevében koordinálhatja a nemzetközi színtéren folytatott tevékenységeket.

(53) Az uniós űrprogram Galileo- és EGNOS-komponenseivel kapcsolatos irányítás, üzemeltetés és szolgáltatásnyújtás terén az elmúlt években megszerzett szakértelme alapján az Ügynökség a legmegfelelőbb szerv arra, hogy a Bizottság felügyelete mellett a kormányzati infrastruktúra üzemeltetésével és a kormányzati szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos feladatokat ellássa. Ezért e célból további releváns kapacitásokat kell kifejlesztenie. Az Ügynökséget ezután meg kell bízni a kormányzati szolgáltatások nyújtásával, és képesnek kell lennie arra, hogy a kormányzati infrastruktúra operatív irányítását részben vagy egészben rábízzák.

(54) A biztonságot illetően – figyelemmel az e területen szerzett tapasztalataira – az Ügynökségnek kell felelnie azért, hogy a Biztonsági Akkreditációs Tanácsán keresztül biztosítsa a kormányzati szolgáltatások és infrastruktúra biztonsági akkreditációját. Továbbá az Ügynökség operatív felkészültségének függvényében – különösen a megfelelő mértékű humán erőforrásra tekintettel – az Ügynökségnek el kell látnia a Bizottság által rábízott feladatokat. Az Ügynökségnek lehetőség szerint ki kell használnia szakértelmét, például az európai globális navigációs műholdrendszer (EGNSS) tevékenységei során. Amennyiben az Ügynökséget feladatokkal bízzák meg, megfelelő humán-, igazgatási és pénzügyi erőforrásokat kell a rendelkezésére bocsátani annak érdekében, hogy maradéktalanul el tudja látni feladatait és megbízatásait.

(55) A kormányzati infrastruktúra működésének biztosítása és a kormányzati szolgáltatások nyújtásának megkönnyítése érdekében az Ügynökség számára lehetővé kell tenni, hogy hozzájárulási megállapodások útján egyes tevékenységeket más szervezetekre bízzon a hatáskörükbe tartozó területeken, a költségvetési rendeletben a közvetett irányításra vonatkozóan rögzített, a Bizottságra alkalmazandó feltételek szerint.

(56) Az ESA olyan nemzetközi szervezet, amely széles körű szakértelemmel rendelkezik a világűrrel kapcsolatban – ideértve a műholdas kommunikációt is –, ezért fontos partner az uniós űrpolitika különböző aspektusainak a végrehajtásában. E tekintetben az ESA-nak szakértelmével kell támogatnia a Bizottságot, többek között a program specifikációjának előkészítése és technikai vonatkozásainak végrehajtása tekintetében. Ennek érdekében az ESA-t meg kell bízni a program fejlesztési és validálási tevékenységeinek felügyeletével, valamint a program végrehajtása keretében megkötött szerződések értékelésének támogatásával.

(57) A világűrrel kapcsolatos tevékenységeknek az Unió gazdasága és az Unió polgárainak élete szempontjából vett jelentősége miatt a programnak – különösen az Unió és az uniós tagállamok érdekeinek védelme érdekében – kiemelten törekednie kell a fokozott biztonság elérésére és fenntartására, ideértve a minősített adatok és a nem minősített érzékeny adatok védelmét is.

(58) Tekintettel az EKSZ különleges szakértelmére, valamint a harmadik országok hatóságaival és a nemzetközi szervezetekkel való rendszeres kapcsolattartására, lehetővé kell tenni az EKSZ számára, hogy a 2010/427/EU tanácsi határozattal ([19]) összhangban a külkapcsolatok terén segítséget nyújtson a Bizottságnak a program biztonságával összefüggő egyes feladatok ellátásában.

([19]) A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

(59) A tagállamok nemzetbiztonsággal kapcsolatos, az EUSZ 4. cikkének (2) bekezdésében említett kizárólagos feladatának, valamint a tagállamok alapvető biztonsági érdekeik védelméhez való, az EUMSZ 346. cikke szerinti jogának sérelme nélkül, a program zökkenőmentes végrehajtása érdekében egyedi biztonsági irányítási rendszert kell létrehozni. Ennek az irányításnak három fő elven kell nyugodnia. Először is, kiemelten fontos a tagállamok által a biztonsági kérdésekkel kapcsolatban megszerzett széles körű és pótolhatatlan tapasztalatok lehető legnagyobb mértékű figyelembevétele. Másodsorban, az összeférhetetlenség megelőzése és a biztonsági szabályok hiányos alkalmazásának kiküszöbölése érdekében az operatív funkciókat el kell különíteni a biztonsági akkreditációval összefüggő funkcióktól. Harmadrészt, helyzeténél fogva a program infrastruktúrájának teljes vagy részleges irányításáért felelős szerv a legalkalmasabb arra, hogy egyben a feladatköréhez kapcsolódó biztonsági kérdéseket is kezelje. A program biztonsága az elmúlt években az uniós űrprogram végrehajtása során szerzett tapasztalatokra épülne. A felelősségteljes biztonsági irányítás azt is megköveteli, hogy a feladatkörök megfelelően legyenek elosztva az egyes szereplők között. A programért felelős szervként a Bizottságnak kell a tagállamokkal együtt meghatároznia a programra alkalmazandó általános biztonsági követelményeket, a tagállamok nemzetbiztonsággal kapcsolatos előjogainak sérelme nélkül. A program biztonsági irányításának különösen a minősített információk területén kell tükröznie a Tanácsnak és a tagállamoknak az EU-minősített adatok védelmét szolgáló kriptográfiai termékek értékelésében és jóváhagyásában betöltött szerepét és hatásköreit.

(60) A program földi és világűrbe telepített infrastruktúráinak kiberbiztonsága és fizikai biztonsága, valamint fizikai redundanciája kulcsfontosságú szerepet játszanak a szolgáltatás és a rendszer működésének folyamatos biztosításában. Az általános biztonsági követelmények megállapítása során ezért megfelelően figyelembe kell venni a rendszer és az általa nyújtott szolgáltatások kibertámadásokkal szembeni és a műholdakat érintő fenyegetések elleni – többek között új technológiák alkalmazásával, valamint az ilyen kibertámadásokra való reagálás és az azt követő helyreállítás támogatásával történő – védelmének szükségességét.

(61) Adott esetben a kockázat- és fenyegetettségelemzést követően a Bizottságnak meg kell határoznia egy, a biztonság nyomon követésére szolgáló struktúrát. A biztonság nyomon követésére szolgáló struktúrának a (KKBP) 2021/698 tanácsi határozat ([20]) hatálya alatt kidolgozott utasításokat követő szervnek kell lennie.

(62) A tagállamok nemzetbiztonsággal kapcsolatos előjogainak sérelme nélkül a Bizottságnak és a főképviselőnek – hatáskörükhöz igazodva, e rendelettel, valamint adott esetben a (KKBP) 2021/698 határozattal összhangban – gondoskodnia kell a program biztonságáról.

(63) A program által nyújtott kormányzati szolgáltatásokat az uniós kormányzati szereplők a biztonság és a védelem terén, a biztonsági szempontból kritikus missziók és műveletek, valamint a kritikus infrastruktúra védelme során fogják igénybe venni. Ezért az említett szolgáltatások és infrastruktúrák tekintetében biztonsági akkreditációt kell alkalmazni.

(64) Elengedhetetlen, hogy a biztonsági akkreditációs tevékenységek elvégzésére az Unió és az uniós tagállamok biztonsága iránti kollektív felelősség elve alapján, konszenzusra törekedve, a biztonsági kérdésekben érintett valamennyi szereplő részvételével kerüljön sor, továbbá be kell vezetni egy, a folyamatos kockázatellenőrzésre irányuló eljárást. Ezenkívül a műszaki biztonsági akkreditációval kapcsolatos tevékenységeket olyan szakembereknek kell elvégezniük, akik az összetett rendszerek akkreditációja terén megfelelő képesítéssel, valamint megfelelő szintű biztonsági tanúsítvánnyal rendelkeznek.

(65) Az EUSZ 17. cikke értelmében a Bizottság felel a programok irányításáért, ami a költségvetési rendeletben meghatározott szabályoknak megfelelően közvetett irányítás keretében harmadik felekre ruházható. Ezzel kapcsolatban a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a program közvetett irányítás keretében történő végrehajtása során harmadik felek által elvégzett feladatok ne veszélyeztessék a program biztonságát, különösen a minősített adatok feletti ellenőrzés tekintetében. Ezért egyértelművé kell tenni, hogy amennyiben a Bizottság a programmal kapcsolatos feladatok elvégzésével bízza meg az ESA-t, a megfelelő hozzájárulási megállapodásoknak biztosítaniuk kell, hogy az ESA által létrehozott minősített adatok a Tanács 2013/488/EU határozatának ([21]) és a Bizottság (EU, Euratom) 2015/444 határozatának ([22]) megfelelően a Bizottság felügyelete alatt létrehozott EU-minősített adatnak minősüljenek.

([20]) A Tanács (KKBP) 2021/698 határozata (2021. április 30.) az uniós űrprogram keretében kiépített, üzemeltetett és használt, az Unió biztonságát esetleg befolyásoló rendszerek és szolgáltatások biztonságáról és a 2014/496/KKBP határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 178. o.).

([21]) A Tanács 2013/488/EU határozata (2013. szeptember 23.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 274., 2013.10.15., 1. o.).

([22]) A Bizottság (EU, Euratom) 2015/444 határozata (2015. március 13.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 72., 2015.3.17., 53. o.).

(66) A program kormányzati szolgáltatásait az uniós és a tagállami szereplők biztonsági és védelmi szempontból kritikus missziók és műveletek során is igénybe vehetik. Ezért az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeinek védelme érdekében olyan intézkedésekre van szükség, amelyek a program valamennyi elemére kiterjedően biztosítják a harmadik felektől (harmadik országoktól és harmadik országbeli szervezetektől) való függetlenség szükséges szintjét. Az ilyen intézkedések magukban foglalhatnák az űr- és földi technológiákat – azok komponenseinek, alrendszereinek vagy rendszereinek szintjén –, a gyártóipart, az űrrendszerek tulajdonosait és üzemeltetőit, valamint a földi rendszerkomponensek fizikai elhelyezkedését.

(67) Az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek (EGT) is a tagjai, a csatlakozó országok, a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek, valamint az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok és más harmadik országok – kizárólag az EUMSZ 218. cikkével összhangban megkötendő megállapodás alapján – részt vehetnek a programban.

(68) Az (EU) 2021/1764 tanácsi határozat ([23]) értelmében a tengerentúli országokban és területeken letelepedett személyek és szervezetek finanszírozásban részesülhetnek, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint az azon tagállam tekintetében esetlegesen alkalmazandó rendelkezésekre, amelyhez a releváns tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik.

(69) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás ([24]) (22) és (23) bekezdése alapján a programot egyedi monitoringkövetelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a különösen a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhet és a túlszabályozást. E követelményeknek adott esetben olyan mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek alapján értékelhetők a program hatásai. A program értékelése során figyelembe kell venni az uniós űrprogram GOVSATCOM-komponensére vonatkozó, az (EU) 2021/696 rendelet keretében elvégzett értékelés megállapításait.

(70) Annak érdekében, hogy a program előrehaladásáról szóló jelentéshez szükséges mutatók, valamint a program nyomonkövetési és értékelési kerete folyamatosan megfelelő legyen, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendelet mellékletének a mutatók tekintetében történő módosítása, valamint e rendeletnek a nyomonkövetési és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel való kiegészítése, továbbá a program űreszközei adatbázisának jellemzői és az adatbázis karbantartásának és frissítésének módszertana és folyamatai tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(71) A felelősségteljes központi irányítás érdekében, valamint tekintettel a program és a GOVSATCOM-komponens közötti szinergiákra, az (EU) 2021/696 rendelet keretében létrehozott, GOVSATCOM-formációban ülésező programbizottság egyúttal a program bizottságaként is fog működni. A program biztonságát érintő kérdésekkel kapcsolatban a programbizottságnak egy erre a célra szolgáló biztonsági formációban kell üléseznie.

([23]) A Tanács (EU) 2021/1764 határozata (2021. október 5.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról (a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat) (HL L 355., 2021.10.7., 6. o.).

([24]) HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

(72) Tekintettel arra, hogy a felelősségteljes központi irányítás megköveteli a program egységes igazgatását, a gyorsabb döntéshozatalt és az információkhoz való egyenlő hozzáférést, a programmal összefüggésben feladatokat ellátó szervezetek képviselői adott esetben megfigyelőként részt vehetnek a 182/2011/EU tanácsi és európai parlamenti rendeletnek ([25]) megfelelően létrehozott programbizottság munkájában. Ugyanebből a megfontolásból azon harmadik országok és nemzetközi szervezetek képviselői, amelyek az Unióval a programhoz kapcsolódó nemzetközi megállapodást kötöttek, meghatározott biztonsági korlátozások, illetve az említett megállapodásban előírt feltételek mellett adott esetben szintén részt vehetnek a bizottság munkájában. A programmal összefüggésben feladatokat ellátó szervezetek, a harmadik országok és a nemzetközi szervezetek képviselői a programbizottság szavazásain nem vehetnek részt. A megfigyelők és az eseti résztvevők részvételére vonatkozó feltételeket a programbizottság eljárási szabályzatában kell meghatározni.

(73) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a következők elfogadása tekintetében: kormányzati szolgáltatások nyújtására vonatkozó részletes szabályok, a kormányzati szolgáltatásokra vonatkozó operatív követelmények, a kormányzati szolgáltatások szolgáltatás-portfóliója, a hozzájárulási megállapodásokra és a munkaprogramokra vonatkozó hozzájárulási határozatok, valamint a harmadik országoknak és nemzetközi szervezeteknek a programban való részvételére vonatkozó további követelmények megállapítása. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

(74) A kormányzati infrastruktúrán alapuló kormányzati szolgáltatásokat főszabályként díjmentesen kell biztosítani a kormányok által felhatalmazott felhasználók számára. Az e szolgáltatások nyújtására rendelkezésre álló kapacitás azonban korlátozott. Ha a Bizottság elemzést követően kapacitáshiányt állapít meg, a szolgáltatások kereslete és a kínálata közötti egyezés kialakítása érdekében lehetővé kell tenni számára, hogy megfelelően indokolt esetekben, amennyiben a kereslet meghaladja a hozzáférési kapacitást, a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó részletes szabályok keretében árképzési politikát fogadjon el. E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni az említett árképzési politika elfogadása tekintetében. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

(75) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a földi kormányzati infrastruktúrához tartozó központok helyének meghatározásához szükséges intézkedések meghozatalával kapcsolatban. Az adott földrajzi helyek kiválasztása során a Bizottságnak képesnek kell lennie arra, hogy figyelembe vegye a működési és a biztonsági követelményeket, valamint a meglévő infrastruktúrát. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

(76) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni az általános biztonsági követelmények meghatározására vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni. Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok teljeskörű ellenőrzést gyakorolhassanak a program általános biztonsági követelményei felett. A program biztonságát érintő végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság munkáját egy programbizottságnak kell segítenie, amely egy erre a célra szolgáló biztonsági formációban ülésezik. A biztonsági kérdések érzékeny jellegére tekintettel a programbizottság elnökének törekednie kell arra, hogy olyan megoldásokat találjon, amelyek a programbizottságon belül a lehető legnagyobb támogatást élvezik. A Bizottság nem fogadhat el a program általános biztonsági követelményeit meghatározó végrehajtási jogi aktusokat olyan esetekben, amikor a programbizottság nem nyilvánított véleményt. Amennyiben a programbizottság biztonsági formációjának bevonása másként van előírva, a részvételnek a programbizottság eljárási szabályzatával összhangban kell történnie.

(77) A program kiegészíti a meglévő uniós űrprogramot azáltal, hogy integrálja és kiterjeszti célkitűzéseit és intézkedéseit annak érdekében, hogy biztonságos űralapú konnektivitási rendszert hozzon létre az Unió számára. A program értékelése során ezt figyelembe kell venni.

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

(78) mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani – tekintve, hogy az intézkedés terjedelme és hatásai meghaladják az egyes tagállamok pénzügyi és műszaki kapacitásait –, az Unió szintjén azonban e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(79) A programot ötéves időtartamra kell létrehozni, hogy időtartama igazodjon az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben ([26]) meghatározott többéves pénzügyi keret (a továbbiakban: a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret) 2021-től 2027-ig terjedő időtartamához.

(80) Annak érdekében, hogy e rendelet végrehajtása annak célkitűzései megvalósítása céljából a lehető leghamarabb megkezdődhessen, e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret fennmaradó időszakára létrehozza az uniós biztonságos konnektivitási programot (a továbbiakban: a program). Meghatározza a program célkitűzéseit, a 2023-tól 2027-ig tartó időszakra szóló költségvetést, az uniós finanszírozás formáit és a finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat, valamint a program végrehajtásának szabályait, figyelembe véve az (EU) 2021/696 rendeletet.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „űreszköz”: az (EU) 2021/696 rendelet 2. cikkének 1. pontjában meghatározott űreszköz;

2. „űrszemét”: az (EU) 2021/696 rendelet 2. cikkének 4. pontjában meghatározott űrszemét;

3. „hasznos teher”: egy űreszköz által egy adott űrbeli küldetés teljesítése céljából szállított berendezés;

4. „ űrökoszisztéma”: az űrágazat értékláncaiban működő, egymással kapcsolatban álló vállalkozások hálózata, amely magában foglal minden vállalkozást, a legkisebb induló innovatív vállalkozásoktól a legnagyobb vállalkozásokig, és kiterjed az űrpiac upstream és downstream szegmenseire;

5. „európai kvantumkommunikációs infrastruktúra” vagy „EuroQCI”: a biztonságos konnektivitási rendszerbe integrált összekapcsolt űr-, földi és földfelszíni infrastruktúra, amely kvantumalapú technológiát használ;

6. „GOVSATCOM-központ”: az (EU) 2021/696 rendelet 2. cikkének 23. pontjában meghatározott GOVSATCOM-központ;

7. „ az Ügynökség”: az Európai Uniónak az (EU) 2021/696 rendelettel létrehozott Űrprogramügynöksége;

([26]) A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.).

8. „EU-minősített adat”: az (EU) 2021/696 rendelet 2. cikkének 25. pontjában meghatározott EU-minősített adat;

9. „nem minősített érzékeny adat”: az (EU) 2021/696 rendelet 2. cikkének 26. pontjában meghatározott nem minősített érzékeny adat;

10. „vegyesfinanszírozási művelet”: az (EU) 2021/696 rendelet 2. cikkének 27. pontjában meghatározott vegyesfinanszírozási művelet.

3. cikk

A program célkitűzései

(1) A program általános célkitűzései az alábbiak:

a) biztonságos, autonóm, magas színvonalú, megbízható és költséghatékony műholdas kormányzati kommunikációs szolgáltatások nyújtása és az e szolgáltatásokhoz való folyamatos hozzáférés hosszú távú rendelkezésre állásának biztosítása a kormányok által felhatalmazott felhasználók számára az Unió területén és világszerte egy polgári ellenőrzés alatt álló több keringési pályás, biztonságos konnektivitási rendszer létrehozásával és a 2008/114/EK tanácsi irányelv ([27]) értelmében vett kritikus infrastruktúrák védelmének, a megfigyelésnek a külső fellépéseknek, a válságkezelésnek, valamint a gazdaság, a környezet, a biztonság és a védelem szempontjából kritikus alkalmazásoknak a támogatásával, ezáltal növelve az Unió és a tagállamok rezilienciáját és autonómiáját, valamint megerősítve a műholdas kommunikációjuk technológiai és ipari bázisát, elkerülve ugyanakkor a nem uniós alapú megoldásokra való túlzott támaszkodást, különösen a kritikus infrastruktúrák és a világűrhöz való hozzáférés tekintetében;

b) annak lehetővé tétele, hogy a magánszektor az alkalmazandó uniós versenyjoggal összhangban piaci feltételek mellett kereskedelmi szolgáltatásokat vagy a kereskedelmi infrastruktúrán alapuló szolgáltatásokat nyújtson a kormányok által felhatalmazott felhasználók számára annak érdekében, hogy elősegítse többek között a világméretű, nagy sebességű széles sávú hálózatok és a zökkenőmentes konnektivitás továbbfejlesztését, valamint hogy megszűnjenek a kommunikációs holtsávok, és hogy fokozódjon a tagállamok területei közötti kohézió, áthidalva egyben a digitális szakadékot és adott esetben hozzájárulva az (EU) 2018/1972 irányelv 3. cikkében említett általános célkitűzésekhez.

(2) A program konkrét célkitűzései a következők:

a) a GOVSATCOM-komponens meglévő és jövőbeli kapacitásainak kiegészítése és integrálása a biztonságos konnektivitási rendszerbe;

b) az Unió és a tagállamok kommunikációs szolgáltatásai rezilienciájának, biztonságának és autonómiájának javítása;

c) az EuroQCI továbbfejlesztése és fokozatos integrálása a biztonságos konnektivitási rendszerbe;

d) a pályamenti pozíciók és a releváns frekvenciák használati jogának biztosítása;

e) az Unió és a tagállamok kommunikációs szolgáltatásai megbízhatóságának és az Unió kiberrezilienciájának növelése a redundancia, a passzív, proaktív és reaktív kibervédelem, valamint az operatív kiberbiztonság fejlesztése, továbbá a kiberfenyegetésekkel szembeni védelmi intézkedések és az elektromágneses fenyegetésekkel szembeni egyéb intézkedések révén;

f) lehetőség szerint kommunikációs és további nem kommunikációs szolgáltatások fejlesztésének lehetővé tétele, különösen az uniós űrprogram komponenseinek javításával, közöttük szinergiák kialakításával és képességeik és szolgáltatásaik bővítésével, valamint a tagállamok számára nyújtandó nem kommunikációs szolgáltatások kifejlesztésével, további műholdas alrendszerek – többek között hasznos terhek – elhelyezése révén;

g) az uniós űrágazat versenyképességének megerősítése érdekében az innováció, a hatékonyság, valamint forradalmi technológiák és innovatív üzleti modellek kifejlesztésének és használatának ösztönzése az európai űrökoszisztéma egészében, beleértve a New Space ágazat szereplőit, az új belépőket, az induló innovatív vállalkozásokat és a kkv-kat is;

h) a stratégiai jelentőségű földrajzi területek, például Afrika és az Északi-sarkvidék, valamint a Balti-tenger, a Fekete-tenger és a földközi-tengeri térségek és az Atlanti-óceán biztonságos összeköttetésének javítása;

([27]) A Tanács 2008/114/EK irányelve (2008. december 8.) az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről (HL L 345., 2008.12.23., 75. o.).

i) az űrtevékenységek biztonságának és fenntarthatóságának fokozása a program végrehajtása során a világűrben tanúsított felelősségteljes magatartás biztosítására és előmozdítására irányuló megfelelő intézkedések végrehajtásával, többek között az űrszemét képződésének megakadályozására való törekvés révén.

(3) Az e cikk (2) bekezdésének f) pontjában említett további nem kommunikációs szolgáltatások rangsorolásának és fejlesztésének, valamint finanszírozásának meg kell felelnie az (EU) 2021/696 rendelet célkitűzéseinek, és ezeket az (EU) 2021/696 rendeletnek megfelelően meg kell vizsgálnia a megfelelő formációban ülésező programbizottságnak.

4. cikk

Programtevékenységek

(1) A 10. cikk (1) bekezdésében említett kormányzati szolgáltatások nyújtását a következő szakaszos tevékenységek révén kell biztosítani, amelyek kiegészítik a GOVSATCOM-komponenst és integrálják azt a biztonságos konnektivitási rendszerbe:

a) az ahhoz szükséges kezdeti űr- és földi infrastruktúra megépítésére irányuló meghatározási, megtervezési, kifejlesztési, validálási és kapcsolódó kiépítési tevékenységek, hogy az első kormányzati szolgáltatások nyújtására 2024-ig sor kerülhessen;

b) fokozatos kiépítési tevékenységek a fejlett kormányzati szolgáltatások nyújtásához szükséges űr- és földi infrastruktúra teljeskörű kiépítése, a kormányok által felhatalmazott felhasználók igényeinek mielőbbi kielégítése érdekében, célul kitűzve a teljes műveleti képesség 2027-re történő elérését;

c) az EuroQCI kifejlesztése és kiépítése, a biztonságos konnektivitási rendszerbe való fokozatos integrációja céljából;

d) a kormányzati szolgáltatásokat biztosító hasznosítási tevékenységek, amelyek a következőket foglalják magukban: az űr- és a földi infrastruktúra üzemeltetése, karbantartása, folyamatos fejlesztése és védelme, beleértve annak megfelelő szintre hozását és az elavulás kezelését is;

e) az űr- és a földi infrastruktúra jövőbeli generációinak a kifejlesztése és a kormányzati szolgáltatások fejlesztése.

(2) A kereskedelmi szolgáltatások nyújtásáról a 19. cikkben említett vállalkozóknak kell gondoskodnia.

5. cikk

A biztonságos konnektivitási rendszer infrastruktúrája

(1) A biztonságos konnektivitási rendszert egy olyan több keringési pályás konnektivitási infrastruktúra meghatározásával, megtervezésével, kifejlesztésével, kiépítésével és üzemeltetésével kell létrehozni, amely a műholdas kommunikáció iránti kormányzati igények alakulásához igazodik, valamint alacsony késleltetést biztosít. Modulárisnak kell lennie a 3. cikkben meghatározott célkitűzések és a kormányzati szolgáltatások 10. cikk (1) bekezdésében említett szolgáltatásportfóliójának létrehozása érdekében. Ki kell egészítenie és integrálnia kell a GOVSATCOM komponensének keretében használt meglévő és jövőbeli kapacitásokat. A biztonságos konnektivitási rendszernek egy az e cikk (2) bekezdésében említett kormányzati infrastruktúrából, valamint egy az e cikk (4) bekezdésében említett kereskedelmi infrastruktúrából kell állnia.

(2) A biztonságos konnektivitási rendszer kormányzati infrastruktúrájának magában kell foglalnia az e rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott kormányzati szolgáltatások nyújtásához szükséges összes kapcsolódó földi eszközt és űreszközt, beleértve a következő eszközöket:

a) műholdak vagy műhold-alrendszerek, beleértve a hasznos terheket;

b) az EuroQCI;

c) a kormányzati infrastruktúra és a kormányzati szolgáltatások biztonságának nyomon követésére szolgáló infrastruktúra;

d) a kormányok által felhatalmazott felhasználóknak nyújtott szolgáltatások földi infrastruktúrája, beleértve a GOVSATCOM földi szegmensét alkotó, felméretezendő infrastruktúrát, különösen az (EU) 2021/696 rendelet 67. cikkében említett GOVSATCOM-központokat.

A kormányzati infrastruktúrának adott esetben olyan további műholdas alrendszereknek, különösen hasznos terheknek kell helyet biztosítania, amelyek felhasználhatók az uniós űrprogramnak az (EU) 2021/696 rendelet 3. cikkében említett komponenseinek világűrbe telepített infrastruktúrája részeként, az említett rendeletben meghatározott feltételek szerint, valamint a nem kommunikációs szolgáltatások tagállamok számára történő nyújtásához használt műholdas alrendszereknek.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén, az e rendelet 30. cikkének (3) bekezdésében említett általános biztonsági követelményeknek megfelelően, nyílt és átlátható eljárást követően szükség esetén elfogadja a földi kormányzati infrastruktúrához tartozó központok helyének meghatározásához szükséges intézkedéseket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 47. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az Unió és tagállamai biztonsági érdekeinek védelme céljából az e bekezdés első albekezdésében említett központoknak lehetőség szerint a tagállamok területén kell elhelyezkedniük, és azok működéséről az Unió és az érintett tagállam között igazgatási megállapodás formájában létrejött befogadási megállapodásban kell rendelkezni.

Amennyiben a központok helyszíne nem lehet a tagállamok területén, a Bizottság kijelölheti az ilyen központok helyszínét az EGT azon tagországainak területén is, amelyek az EFTA-hoz tartoznak, vagy egy másik harmadik ország területén is, az Unió és az érintett harmadik ország által az EUMSZ 218. cikkének megfelelően megkötött befogadási megállapodás alapján.

E bekezdés első albekezdése ellenére a GOVSATCOM-központok helyét az (EU) 2021/696 rendelet 67. cikkének (2) bekezdésével összhangban kell meghatározni.

(4) A biztonságos konnektivitási rendszer kereskedelmi infrastruktúrájának részét képezi a kormányzati infrastruktúrához tartozó eszközökön kívüli összes űr- és földi eszköz. A kereskedelmi infrastruktúra nem akadályozhatja a kormányzati infrastruktúra teljesítményét vagy biztonságát. A kereskedelmi infrastruktúrát és minden azzal kapcsolatos kockázatot teljes mértékben a 19. cikkben említett vállalkozóknak kell finanszírozniuk a 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzés teljesítése érdekében.

(5) Az Unió biztonsági érdekeinek védelme érdekében a kormányzati infrastruktúra űreszközeit a 22. cikkben meghatározott támogathatósági és részvételi feltételeknek megfelelő – többek között kis méretű és mikro-hordozórakétákat használó – meglévő és jövőbeli szolgáltatóknak kell felbocsátania, és csak indokolt, rendkívüli körülmények között történhet a felbocsátás egy harmadik ország területéről.

6. cikk

Tulajdonjog és az eszközök használata

(1) Az Unió a tulajdonosa az 5. cikk (2) bekezdésében és a 19. cikk (10) bekezdésében említett, a program keretében kidolgozott kormányzati infrastruktúra részét képező valamennyi tárgyi eszköznek és immateriális javaknak, kivéve az EuroQCI földfelszíni infrastruktúrát, amelynek tulajdonosai a tagállamok. E célból a Bizottság biztosítja, hogy a potenciálisan az említett eszközök és javak létrehozását vagy kifejlesztését eredményező tevékenységekkel kapcsolatos szerződések, megállapodások és egyéb egyezmények tartalmazzanak olyan rendelkezéseket, amelyek biztosítják az említett eszközök és javak uniós tulajdonjogát.

(2) A Bizottság biztosítja, hogy az Uniót megillessék a következő jogok:

a) a kormányzati infrastruktúra által generált jelek továbbításához szükséges, a tagállamok által benyújtott, és továbbra is a tagállamok felelősségi körébe tartozó, frekvenciahasználatra irányuló megfelelő kérelmek által lehetővé tett frekvenciák használati joga, összhangban az alkalmazandó jogszabályokkal és közigazgatási rendelkezésekkel, valamint a vonatkozó licenciaszerződésekkel;

b) a kormányzati szolgáltatások nyújtásának a kereskedelmi szolgáltatások nyújtása elé helyezése, a 19. cikkben említett szerződésekben meghatározandó feltételekkel összhangban és a 12. cikk (1) bekezdésében említett, a kormányok által felhatalmazott felhasználók igényeinek figyelembevétele révén.

(3) A Bizottság törekszik szerződések, megállapodások vagy egyéb egyezmények harmadik felekkel – többek között a 19. cikkben említett vállalkozókkal – történő megkötésére a következők tekintetében:

a) olyan tárgyi eszközök és immateriális javak tekintetében előzetesen fennálló tulajdonjogok, amelyek a kormányzati infrastruktúra részét képezik;

b) a kormányzati infrastruktúra megvalósításához szükséges egyéb tárgyi eszközökre és immateriális javakra vonatkozó tulajdon- vagy használati jogok megszerzése.

(4) Amennyiben az (1), a (2) és a (3) bekezdésben említett eszközök és javak szellemitulajdon-jogokat testesítenek meg, a Bizottság a lehető leghatékonyabban kezeli ezeket a jogokat, figyelemmel:

a) az eszközök és javak védelemének és lehető legjobb hasznosításának szükségességére;

b) minden érdekelt fél jogos érdekeire;

c) a versenyképes és jól működő piacok biztosításának, valamint az új technológiák kifejlesztésének szükségességére;

d) a program által nyújtott szolgáltatások folytonossága biztosításának szükségességére.

(5) A Bizottság adott esetben biztosítja, hogy a vonatkozó szerződések, megállapodások és egyéb egyezmények lehetővé tegyék a szóban forgó szellemitulajdon-jogok harmadik felekre történő átruházását vagy az említett jogok használatának harmadik felek számára történő engedélyezését, a szellemi tulajdon létrehozóját is beleértve, és hogy ezek a harmadik felek szabadon élhessenek az említett jogokkal, amennyiben ez szükséges az e rendelet szerinti feladataik ellátásához.

7. cikk

Az innovatív és versenyképes uniós űrökoszisztémát támogató intézkedések

(1) Az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének g) pontjában említett célkitűzéssel összhangban a programnak támogatnia kell az innovatív és versenyképes uniós űrökoszisztémát – ideértve a New Space ökoszisztémát –, és különösen az (EU) 2021/696 rendelet 6. cikkében meghatározott tevékenységeket.

(2) A Bizottság a program teljes időtartama alatt ösztönzi az innovációt az uniós űrökoszisztémában – ideértve a New Space ökoszisztémát –, mégpedig azáltal, hogy:

a) megállapítja a 19. cikkben említett szerződések odaítélésének feltételeit, amelyek biztosítják, hogy az induló innovatív vállalkozások, valamint a kkv-k az Unió egész területéről és a teljes értéklánc mentén a lehető legszélesebb körben részt vegyenek a programban;

b) előírja, hogy a 19. cikkben említett vállalkozóknak be kell nyújtaniuk egy tervet az Unió egész területéről származó új belépőknek, induló innovatív vállalkozásoknak és kkv-knak a 19. cikkben említett szerződések szerinti tevékenységekbe történő integrációjának a 21. cikk szerinti maximalizálásáról;

c) a 19. cikkben említett szerződések útján megköveteli, hogy az Unió egész területéről származó új belépők, induló innovatív vállalkozások, kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok képesek legyenek saját szolgáltatásaikat nyújtani a végfelhasználóknak;

d) a szinergiák lehetővé tétele, a költségek optimalizálása, a megbízhatóság javítása, az innováció ösztönzése, valamint a széles körű verseny előnyeinek kihasználása érdekében előmozdítja a nyílt szabványok, a nyílt forrású technológiák és az interoperabilitás használatát és fejlesztését a biztonságos konnektivitási rendszer architektúrájában;

e) előmozdítja az Unióban a kormányzati szolgáltatások hasznosításához szükséges kritikus technológiák fejlesztését és gyártását.

(3) A Bizottság továbbá:

a) támogatja a szolgáltatási szerződéseknek a program igényeinek megfelelő beszerzését és aggregálását azzal a céllal, hogy hosszú távon, többek között közös közbeszerzés révén magánberuházásokat lehessen mozgósítani és ösztönözni;

b) ösztönzi és bátorítja a nők fokozottabb részvételét, és az egyenlőséggel és az inkluzivitással kapcsolatos célokat határoz meg a pályázati dokumentációban;

c) hozzájárul a magas szintű készségek fejlesztéséhez a világűrrel kapcsolatos területeken, valamint hozzájárul a képzési tevékenységekhez.

8. cikk

Környezeti fenntarthatóság és az űrtevékenységek fenntarthatósága

(1) A programot úgy kell végrehajtani, hogy biztosítva legyen a környezeti fenntarthatóság és az űrtevékenységek fenntarthatósága. E célból a 19. cikkben említett szerződéseknek és eljárásoknak rendelkezéseket kell tartalmazniuk a következőkre vonatkozóan:

a) az infrastruktúra fejlesztése, előállítása és kiépítése során keletkező üvegházhatásúgáz-kibocsátások minimalizálása;

b) egy rendszer létrehozása a fennmaradó üvegházhatásúgáz-kibocsátások kompenzálására;

c) megfelelő intézkedések az űreszközök által okozott látható és láthatatlan, a csillagászati megfigyeléseket, valamint a kutatás és a megfigyelés bármely más típusát akadályozó sugárszennyezés csökkentése érdekében;

d) megfelelő ütközéselhárítási technológiák alkalmazása az űreszközök esetében;

e) egy az űrszemétre vonatkozó átfogó mérséklési terv benyújtása és végrehajtása a kiépítési szakaszt megelőzően, beleértve a pályapozíciós adatokat is, annak biztosítása érdekében, hogy a konstelláció műholdjai elkerüljék az űrszemetet.

(2) Az e rendelet 19. cikkében említett szerződésekben és eljárásokban elő kell írni, hogy – különösen efemerida- és a tervezett manőverekkel kapcsolatos – adatokat kell szolgáltatni az (EU) 2021/696 rendelet 2. cikkének 10. pontjában meghatározott SST-információk és az említett rendelet 55. cikkében említett SST-szolgáltatások előállításért felelős szervezetek számára.

(3) A Bizottság biztosítja a program űreszközei olyan átfogó adatbázisának fenntartását, amely tartalmazza különösen a környezet és az űrtevékenységek fenntarthatósági szempontjaira vonatkozó adatokat.

(4) A Bizottság a 45. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet azáltal történő kiegészítése céljából, hogy meghatározza az e cikk (3) bekezdésében említett adatbázis jellemzőit, valamint létrehozza az adatbázis fenntartására és frissítésére szolgáló módszertant és eljárásokat.

(5) A (4) bekezdéssel összhangban elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hatályának a következőkre kell korlátozódnia:

a) az 5. cikk (2) bekezdésében és a 19. cikk (10) bekezdésében említett, az Unió tulajdonában lévő űreszközök;

b) az 5. cikk (4) bekezdésében és a 19. cikk (10) bekezdésében említett, a 19. cikkben említett vállalkozók tulajdonában lévő űreszközök.

II. FEJEZET

Szolgáltatások és résztvevők

9. cikk

Kormányzati szolgáltatások

(1) A kormányzati szolgáltatásokat a programnak a 11. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett résztvevői számára kell nyújtani.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes szabályokat fogad el a kormányzati szolgáltatások nyújtására vonatkozóan, figyelembe véve az (EU) 2021/696 rendelet 66. cikkét, és a következők alapján: a különböző szolgáltatások iránti, a tagállamokkal együtt azonosított aktuális és előrejelzett összesített igények, továbbá az erőforrások dinamikus elosztása és a kormányzati szolgáltatások rangsorolása a program különböző résztvevői között, a felhasználói igények relevanciája és kritikussága, valamint adott esetben a költséghatékonyság szerint.

(3) A 10. cikk (1) bekezdésében említett kormányzati szolgáltatásokat díjmentesen kell biztosítani a kormányok által felhatalmazott felhasználók számára.

(4) A Bizottság a 10. cikk (2) bekezdésében említett szolgáltatásokat piaci feltételek mellett vásárolja meg, a költségvetési rendelet alkalmazandó rendelkezéseivel összhangban, azzal a céllal, hogy az említett szolgáltatások nyújtása minden tagállam számára biztosítva legyen. Az említett szolgáltatásokra vonatkozó pontos kapacitást és költségvetési előirányzatot az e cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusban kell meghatározni a tagállamoktól érkező információk alapján.

(5) E cikk (3) bekezdésétől eltérve a Bizottság kellően indokolt esetben, amennyiben a kormányzati szolgáltatások keresletének és kínálatának összeegyeztetéséhez erre feltétlenül szükség van, végrehajtási jogi aktusok útján árképzési politikát fogad el, amelynek összhangban kell állnia az (EU) 2021/696 rendelet 63. cikkének (1) bekezdésében említett árképzési politikával.

Az említett árképzési politika elfogadásával a Bizottság biztosítja, hogy a kormányzati szolgáltatások nyújtása ne torzítsa a versenyt, hogy a kormányzati szolgáltatásokból ne legyen hiány, és hogy a meghatározott ár ne eredményezze a 19. cikkben említett vállalkozók túlkompenzációját.

(6) Az e cikk (2) és (5) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 47. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(7) A kormányzati szolgáltatások fokozatos nyújtását a 10. cikk (1) bekezdésében említett szolgáltatásportfólióban meghatározottak szerint kell biztosítani, a biztonságos konnektivitási rendszer rendelkezésére állásának függvényében, a 4. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott tevékenységek végrehajtását követően, valamint adott esetben a meglévő szolgáltatásokra és képességekre építve és azokat kihasználva.

(8) A tagállamok számára biztosítani kell az egyenlő bánásmódot a kormányzati szolgáltatásoknak a 25. cikk (7) bekezdésében említett igényeiknek megfelelő nyújtása során.

10. cikk

A kormányzati szolgáltatások szolgáltatásportfóliója

(1) A kormányzati szolgáltatások szolgáltatásportfólióját e cikk (4) bekezdésével összhangban kell megállapítani. A szolgáltatásportfóliónak legalább a következő szolgáltatáskategóriákat kell tartalmaznia, és ki kell egészítenie a GOVSATCOM-szolgáltatásoknak az (EU) 2021/696 rendelet 63. cikkének (3) bekezdésében említett portfólióját:

a) a kizárólag a kormányok által felhatalmazott felhasználók által igénybe vehető, a kormányzati infrastruktúrán alapuló szolgáltatások, amelyekhez magas szintű biztonság szükséges, és amelyek nem alkalmasak az e cikk (2) bekezdésében említett szolgáltatások nyújtására, így például a robusztus, világméretű, alacsony késleltetési idejű szolgáltatások vagy a világűrből származó adatok robusztus átvitele;

b) a kvantumkommunikációs szolgáltatások, mint például a kvantumalapú kulcsszétosztási szolgáltatások.

(2) A kormányzati szolgáltatások szolgáltatásportfóliójának tartalmaznia kell továbbá a kormányok által felhatalmazott felhasználók számára nyújtott, a kereskedelmi infrastruktúrán alapuló szolgáltatásokat, például a biztosított, világméretű, alacsony késleltetési idejű szolgáltatásokat vagy a világméretű keskeny sávú szolgáltatásokat.

(3) A kormányzati szolgáltatások szolgáltatásportfóliójának tartalmaznia kell továbbá minden szolgáltatáskategóriára vonatkozóan a műszaki előírásokat, például a földrajzi lefedettségre, a frekvenciára, a sávszélességre, a felhasználói berendezésekre és a biztonsági jellemzőkre vonatkozó előírásokat.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja a kormányzati szolgáltatások szolgáltatásportfólióját. E végrehajtási jogi aktusoknak az e cikk (5) bekezdésében említett operatív követelményeken, a tagállamoktól kapott információkon és a 30. cikk (3) bekezdésében említett általános biztonsági követelményeken kell alapulniuk.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 47. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján, műszaki előírások és végrehajtási tervek formájában elfogadja a kormányzati szolgáltatásokra vonatkozó operatív követelményeket, különösen a válságkezelésre, a megfigyelésre és a kulcsfontosságú – a diplomáciai és a védelmi kommunikációs hálózatokat is magában foglaló – infrastruktúra kezelésére, valamint más, kormányok által felhatalmazott felhasználók igényeire vonatkozóan. Ezeknek az operatív követelményeknek a program felhasználóinak igényein kell alapulniuk, az igazolt kereslet kielégítésére szabottnak kell lenniük, és figyelembe kell venniük a meglévő felhasználói berendezésekből és hálózatokból eredő követelményeket, valamint az (EU) 2021/696 rendelet 63. cikkének (2) bekezdésével összhangban elfogadott, a GOVSATCOM-szolgáltatásokra vonatkozó operatív követelményeket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 47. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(6) A kereskedelmi infrastruktúra útján nyújtott szolgáltatások nyújtására és a kapcsolódó kockázatokra vonatkozó feltételeket a 19. cikkben említett szerződésekben kell meghatározni.

11. cikk

A program résztvevői és az illetékes hatóságok

(1) A tagállamok, a Tanács, a Bizottság és az EKSZ a program résztvevői annyiban, amennyiben ők adnak felhatalmazást a kormányzati szolgáltatások felhasználói számára, vagy kapacitásokat, helyszíneket vagy létesítményeket biztosítanak.

(2) Az uniós ügynökségek és szervek annyiban válhatnak a program résztvevőivé, amennyiben az a feladataik teljesítéséhez szükséges, az érintett ügynökség vagy szerv és az azt felügyelő uniós intézmény között létrejött igazgatási megállapodásban meghatározott részletes szabályokkal összhangban.

(3) Harmadik országok és nemzetközi szervezetek a 39. cikkel összhangban a program résztvevőivé válhatnak.

(4) A program minden résztvevője kijelöl egy, a biztonságos konnektivitásért felelős illetékes hatóságot.

Akkor tekinthető úgy, hogy a program résztvevői teljesítik az első albekezdésben említett követelményt, ha azok mindkét következő feltételnek megfelelnek:

a) egyúttal az (EU) 2021/696 rendelet 68. cikkével összhangban GOVSATCOM-résztvevők is;

b) az (EU) 2021/696 rendelet 68. cikkének (4) bekezdésével összhangban kijelöltek egy illetékes hatóságot.

(5) A kormányzati szolgáltatásoknak a program egyes résztvevői által felhatalmazott felhasználók közötti rangsorolását a program adott résztvevőjének kell meghatároznia és végrehajtania.

(6) A (4) bekezdésben említett, a biztonságos konnektivitásért felelős illetékes hatóságnak biztosítania kell az alábbiakat:

a) a kormányzati szolgáltatások igénybevétele a 30. cikk (3) bekezdésében említett általános biztonsági követelményekkel összhangban történik;

b) a kormányzati szolgáltatásokhoz való hozzáférési jogokat meghatározzák és kezelik;

c) a kormányzati szolgáltatások igénybevételéhez szükséges felhasználói berendezések és a hozzájuk tartozó elektronikus kommunikációs kapcsolatok és információk használata és kezelése a 30. cikk (3) bekezdésében említett általános biztonsági követelményekkel összhangban történik;

d) létrejön egy központi kapcsolattartó pont, amely szükség esetén segítséget nyújt a biztonsági kockázatok és fenyegetések jelentéséhez, különösen a program keretében nyújtott szolgáltatásokat érintő, potenciálisan káros elektromágneses interferencia észlelését illetően.

12. cikk

A kormányzati szolgáltatások felhasználói

(1) A következő szervezetek hatalmazhatók fel a kormányzati szolgáltatások felhasználóiként:

a) uniós vagy tagállami hatóság vagy közhatalmi feladat ellátásával megbízott szerv;

b) az a) pontban említett szervezet nevében és irányítása alatt eljáró természetes vagy jogi személy.

(2) A kormányzati szolgáltatások e cikk (1) bekezdésében említett felhasználóinak a program 11. cikkben említett résztvevőitől kapott megfelelő felhatalmazással kell rendelkezniük a kormányzati szolgáltatások igénybevételére, és meg kell felelniük a 30. cikk (3) bekezdésében említett általános biztonsági követelményeknek.

III. FEJEZET

Költségvetési hozzájárulás és finanszírozási mechanizmusok

13. cikk

Költségvetés

(1) A program 2023. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakban történő végrehajtására és a kapcsolódó kockázatok fedezésére szolgáló pénzügyi keretösszeg folyó áron 1,65 milliárd EUR.

Az első albekezdésben említett összeg a következők szerint kerül indikatív módon elosztásra a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretből:

a) 1 milliárd EUR az 1. fejezetből (Egységes piac, innováció és digitális gazdaság);

b) 0,5 milliárd EUR az 5. fejezetből (Biztonság és védelem);

c) 0,15 milliárd EUR a 6. fejezetből (Szomszédság és a világ).

(2) A programot a Horizont Európa program, a GOVSATCOM-komponens és a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) keretében 0,75 milliárd EUR összeggel kell kiegészíteni, amelynek maximális indikatív összege 0,38 milliárd EUR, 0,22 milliárd EUR, illetve 0,15 milliárd EUR lehet. Ezt a finanszírozást az (EU) 2021/695 rendeletben, az (EU) 2021/764 határozatban, az (EU) 2021/696 rendeletben és az (EU) 2021/947 rendeletben meghatározott célkitűzéseket, szabályokat és eljárásokat betartva kell végrehajtani.

(3) Az e cikk (1) bekezdése első albekezdésében említett összeget a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett célkitűzések teljesítéséhez szükséges valamennyi tevékenység költségeinek fedezésére, valamint a 9. cikk (4) bekezdésében említett szolgáltatások megvásárlásának fedezésére kell fordítani. Ezek a kiadások a következőket is fedezhetik:

a) tanulmányok és szakértői találkozók, különös tekintettel a költség- és időbeli korlátoknak való megfelelésre;

b) tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek, ideértve az Unió szakpolitikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációt is, amennyiben ezek e rendelet céljaival közvetlenül összefüggenek, különös tekintettel a más uniós szakpolitikákkal való szinergiák létrehozására;

c) az információk feldolgozását és cseréjét szolgáló információtechnológiai hálózatok, valamint a Bizottság által többek között a biztonság területén végrehajtott adminisztratív irányítási intézkedések;

d) a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtás, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységek, ideértve a vállalati információtechnológiai rendszereket is.

(4) A különböző uniós programokból kumulatív támogatásban részesülő intézkedéseket elég egyszer ellenőrizni, de az ellenőrzésnek az összes érintett programra és azok alkalmazandó szabályaira is ki kell terjednie.

(5) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő tevékenységek költségvetési kötelezettségvállalásai több évre esedékes éves részletekre is felbonthatók.

(6) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében juttatott források az érintett tagállam kérésére átcsoportosíthatók a programhoz az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([28]) 26. cikkében meghatározott feltételek mellett. A Bizottság az említett forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül vagy az említett albekezdés c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Az említett forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

14. cikk

Kumulatív és alternatív finanszírozás

Azok az intézkedések, amelyek más uniós programból, többek között megosztott irányítás alá tartozó alapokból származó hozzájárulásban részesültek, a program keretében is kaphatnak hozzájárulást, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. Az intézkedéshez nyújtott vonatkozó hozzájárulásra a releváns uniós program szabályai alkalmazandók. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét. A különböző uniós programokból származó támogatást a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumoknak megfelelően, arányosan lehet kiszámítani.

15. cikk

További hozzájárulások a programhoz

(1) A program további pénzügyi vagy természetbeni hozzájárulásokat kaphat a következők bármelyikétől:

a) az uniós ügynökségek és szervek;

b) a tagállamok a vonatkozó megállapodásokkal összhangban;

c) a programban részt vevő harmadik országok a vonatkozó megállapodásokkal összhangban;

d) nemzetközi szervezetek a vonatkozó megállapodásokkal összhangban.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett további pénzügyi hozzájárulás és az e rendelet 9. cikkének (5) bekezdése szerinti bevételek a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősülnek.

16. cikk

Az ESA hozzájárulása

Az ESA a saját belső szabályaival és eljárásaival összhangban, a fakultatív programjai révén hozzájárulhat a programnak a 19. cikk (1) bekezdésében említett közbeszerzési megközelítésből eredő fejlesztési és validálási tevékenységeihez, egyúttal védve az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeit.

([28]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

17. cikk

A magánszektor hozzájárulása

Az 5. cikkben említett kereskedelmi infrastruktúrát teljes mértékben a 19. cikkben említett vállalkozóknak kell finanszírozniuk annak érdekében, hogy teljesüljön a 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzés.

18. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

(1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással vagy – a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett szervekkel – közvetett irányítással kell végrehajtani.

(2) A program a költségvetési rendeletben megállapított bármely formában – különösen vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak és közbeszerzés formájában – nyújthat finanszírozást. Vegyesfinanszírozási műveletek keretében finanszírozási eszközök formájában is nyújtható támogatás.

IV. FEJEZET

A program végrehajtása

19. cikk

Végrehajtási modell

(1) A programot adott esetben szakaszos megközelítést alkalmazva kell végrehajtani a 4. cikkben meghatározott tevékenységek megvalósításáig. A Bizottság a tagállamokkal koordinálva biztosítja, hogy a közbeszerzési megközelítés lehetővé tegye a lehető legszélesebb körű versenyt annak érdekében, hogy előmozdítsa a teljes ipari értéklánc megfelelő részvételét a 10. cikk (1) bekezdésében említett szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó szerződések, valamint a 10. cikk (2) cikkében említett szolgáltatások megvásárlásához kapcsolódó szerződések tekintetében.

(2) Az e rendelet 4. cikkében meghatározott tevékenységeket a költségvetési rendeletnek és az e rendelet 20. cikke szerinti közbeszerzési alapelveknek megfelelően odaítélt több szerződés útján kell végrehajtani, amely szerződések lehetnek koncessziós szerződések, árubeszerzésre, szolgáltatásnyújtásra vagy építési beruházásra irányuló szerződések, vagy vegyes szerződések.

(3) Az e cikkben említett szerződésekre irányuló közbeszerzést közvetlen vagy közvetett irányítás keretében kell lefolytatni, és e szerződések a költségvetési rendelet 165. cikkének (1) bekezdésében említett, a Bizottság és az Ügynökség közötti intézményközi közbeszerzés formájában valósulhatnak meg, amelynek során a Bizottság tölti be a fő ajánlatkérő szerv szerepét.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett közbeszerzési megközelítésnek, valamint az e cikkben említett szerződéseknek meg kell felelniük a 9. cikk (2) bekezdésében, valamint a 10. cikk (4) és (5) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusoknak.

(5) Amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett közbeszerzési megközelítés eredményeként koncessziós szerződés jön létre, e koncessziós szerződésben meg kell határozni a biztonságos konnektivitási rendszer kormányzati infrastruktúrájának architektúráját, a különböző szerepköröket és felelősségi köröket, a finanszírozási rendszert, valamint az Unió és a vállalkozók közötti kockázatmegosztást, a 6. cikk szerinti tulajdonjogi rendszer és a III. fejezet szerinti programfinanszírozás figyelembevételével.

(6) Amennyiben nem kerül sor koncessziós szerződés odaítélésére, a Bizottság adott esetben árubeszerzésre irányuló szerződésre, szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződésre, építési beruházásra irányuló szerződésre vagy vegyes szerződésre irányuló közbeszerzéssel biztosítja a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett célkitűzés optimális megvalósítását.

(7) A Bizottság meghozza azokat az intézkedéseket, amelyek a kormányzati szolgáltatások folytonosságának biztosításához szükségesek abban az esetben, ha az ebben a cikkben említett vállalkozók nem képesek teljesíteni kötelezettségeiket.

(8) Adott esetben az e cikkben említett szerződésekre irányuló közbeszerzési eljárások a költségvetési rendelet 165. cikkének (2) bekezdésével összhangban a tagállamokkal közös közbeszerzés formájában is megvalósulhatnak.

(9) Az e cikkben említett szerződésekben biztosítani kell különösen azt, hogy a kereskedelmi infrastruktúrán alapuló szolgáltatások nyújtása során védve legyenek az Unió alapvető érdekei, valamint a program 3. cikkben említett általános és egyedi célkitűzései. Az említett szerződéseknek – az e cikkben említett vállalkozók túlkompenzációjának, a verseny torzulásának, az összeférhetetlenségnek, az indokolatlan megkülönböztetésnek vagy bármely egyéb rejtett közvetett előnynek az elkerülése érdekében – megfelelő biztosítékokat is tartalmazniuk kell. Ilyen biztosíték lehet a kormányzati és a kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó számviteli szétválasztás kötelezettsége – beleértve egy, a vertikálisan integrált üzemeltetőtől szerkezetileg és jogilag is elkülönülő szervezet létrehozását a kormányzati szolgáltatások nyújtására –, valamint a kereskedelmi szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúrához való nyílt, méltányos, észszerű és megkülönböztetésmentes hozzáférés biztosítása. A szerződéseknek azt is biztosítaniuk kell, hogy a 22. cikkben foglalt feltételek azok teljes időtartama alatt teljesüljenek.

(10) Amennyiben a kormányzati és a kereskedelmi szolgáltatások a szinergiák biztosítása érdekében közös alrendszereket vagy interfészeket használnak, az Unió és tagállamai biztonsági érdekei védelmének biztosítása érdekében az e cikkben említett szerződésekben azt is meg kell határozni, hogy ezen interfészek és közös alrendszerek közül melyik képezi a kormányzati infrastruktúra részét.

20. cikk

A közbeszerzés alapelvei

(1) A program keretében végzett közbeszerzést a költségvetési rendeletben megállapított közbeszerzési szabályokkal összhangban kell végrehajtani.

(2) A program céljára végzett közbeszerzési eljárások során az ajánlatkérő szerv – a költségvetési rendeletben megállapított alapelvek mellett – a következő alapelveknek megfelelően jár el:

a) az egész Unióban valamennyi tagállamban és a teljes ellátási láncban elősegíti, hogy valamennyi gazdasági szereplő – különösen az új belépők, az induló innovatív vállalkozások és a kkv-k – a lehető legnagyobb mértékben és legnyíltabb módon vegyenek részt az eljárásban, ideértve azt az esetet is, amikor az ajánlattevők alvállalkozókat alkalmaznak;

b) biztosítja a pályázati eljárásban a tényleges versenyt, valamint lehetőség szerint kerüli az egyetlen beszállítótól való függést, különösen a kritikus berendezéseket és szolgáltatásokat illetően, figyelembe véve a technológiai függetlenség és a szolgáltatások folyamatosságának célkitűzését;

c) követi a nyílt hozzáférés és a verseny elvét oly módon, hogy a pályáztatást átlátható és időszerű információk alapján végzi, világos tájékoztatást nyújt a közbeszerzési eljárás során alkalmazandó szabályokról és eljárásokról, a kiválasztás és odaítélés kritériumairól, továbbá megad minden olyan információt, amelynek révén minden lehetséges ajánlattevő egyenlő esélyekkel indulhat;

d) megvédi az Unió és tagállamai biztonságát és közérdekét, többek között az Unió stratégiai autonómiájának különösen technológiai szempontú megerősítése, kockázatértékelések elvégzése, valamint – például ha csak egyetlen szolgáltató áll rendelkezésre – a szolgáltatáskiesési kockázatok enyhítésére irányuló intézkedések végrehajtása révén;

e) megfelel a 30. cikk (3) bekezdésében említett általános biztonsági követelményeknek, és hozzájárul az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez;

f) a költségvetési rendelet 167. cikkétől eltérve adott esetben több beszerzési forrást vesz igénybe, hogy összességében nagyobb ellenőrzést gyakoroljon a program, valamint annak költségei és ütemterve felett;

g) előmozdítja a szolgáltatás hozzáférhetőségét, folytonosságát és megbízhatóságát;

h) megfelelő intézkedéseknek a 8. cikkben megállapított rendelkezésekkel összhangban történő végrehajtásával fokozza az űrtevékenységek biztonságosságát és fenntarthatóságát;

i) gondoskodik a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség tényleges előmozdításáról, valamint a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének és a nemi dimenziónak a megvalósításáról, továbbá törekszik a nemek közötti egyensúlyhiány okainak kezelésére, különös figyelmet fordítva az értékelő testületekben a nemek egyensúlyának biztosítására.

21. cikk

Alvállalkozó megbízása

(1) Az Unió egész területéről származó új belépők, startupok és kkv-k ösztönzése és határokon átnyúló részvételük bátorítása, a lehető legszélesebb földrajzi lefedettség biztosítása és ezzel egyidejűleg az Unió autonómiájának védelme érdekében az ajánlatkérő szervnek kérnie kell, hogy az ajánlattevő a szerződés egy részét versenyeztetés keretében adja ki megfelelő szintű alvállalkozásba olyan gazdasági társaságoknak, amelyek nem tartoznak az ajánlattevő vállalatcsoportjához.

(2) A 10 millió EUR-t meghaladó szerződések esetében az ajánlatkérő szervnek biztosítania kell, hogy a szerződés értékének legalább 30 %-át különböző szintű alvállalkozói versenyeztetéssel alvállalkozásba adják a fő ajánlattevő csoportján kívüli gazdasági társaságoknak, különösen a kkv-knak az űrökoszisztémában megvalósuló, határon átnyúló részvételének lehetővé tétele érdekében.

(3) Az ajánlattevőnek meg kell indokolnia, amennyiben nem teljesíti az (1) bekezdés szerinti kérést, vagy ha eltér a (2) bekezdésben említett százalékos értéktől.

(4) A Bizottság az 2023. március 20-t követően aláírt szerződéseket illetően tájékoztatja a 47. cikkben említett programbizottságot az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett célkitűzések teljesüléséről.

22. cikk

Az Unió operatív rendszerei biztonságának, sértetlenségének és rezilienciájának megőrzéséhez szükséges támogathatósági és részvételi feltételek

A program végrehajtása során végzett odaítélési eljárásokra támogathatósági és részvételi feltételek alkalmazandók, amennyiben ez az (EU) 2021/696 rendelet 24. cikkében meghatározott operatív uniós rendszerek biztonságának, sértetlenségének és rezilienciájának megőrzéséhez szükséges és helyénvaló, figyelembe véve az Unió stratégiai autonómiájának előmozdítására irányuló célkitűzést, különösen a kulcsfontosságú technológiákban és értékláncokban használt technológiák tekintetében, a nyitott gazdaság megőrzése mellett.

23. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján elfogadott határozat vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz a programban, a harmadik országnak biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljeskörű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében e jogok közé tartozik a 883/2013/EU, Euratom rendeletben meghatározottak szerinti vizsgálatok – többek között helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – lefolytatásához való jog is.

V. FEJEZET

A program irányítása

24. cikk

Az irányítás alapelvei

A program irányításának a következő elveken kell alapulnia:

a) a feladatok és a felelősségi körök egyértelmű megosztása a program végrehajtásában részt vevő szervezetek között;

b) adott esetben a program és az intézkedések egyedi igényeihez illő, megfelelő irányítási struktúra biztosítása;

c) a program alapos ellenőrzése, amely arra is kiterjed, hogy a részt vevő szervezetek mindegyike szigorúan tartja-e magát a költségekhez, az ütemtervhez és a teljesítményhez az e rendelettel összhangban rájuk ruházott vonatkozó szerepeknek és feladatoknak megfelelően;

d) átlátható és költséghatékony irányítás;

e) a szolgáltatás és a szükséges infrastruktúra folytonossága, beleértve a biztonság megfigyelését és irányítását, valamint a releváns fenyegetésekkel szembeni védelmet is;

f) szisztematikus és strukturált figyelembevétele egyrészt annak, hogy a program által biztosított adatok, információk és szolgáltatások felhasználóinak mire van szükségük, másrészt pedig a kapcsolódó tudományos és technológiai fejleményeknek;

g) folyamatos erőfeszítések a kockázatok ellenőrzésére és csökkentésére.

25. cikk

A tagállamok szerepe

(1) A tagállamok műszaki szakértelmükkel, know-how-jukkal és segítségnyújtásukkal hozzájárulást nyújthatnak a programhoz, különösen a biztonság és a védelem területén, vagy – adott esetben és lehetőség szerint – azáltal, hogy a területükön található adatokat, információkat, szolgáltatásokat és infrastruktúrát a program rendelkezésére bocsátják.

(2) A tagállamok lehetőség szerint törekednek az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([29]) szerinti helyreállítási és rezilienciaépítési terveik keretében a releváns tevékenységek programmal való koherenciájának és kiegészítő jellegének, valamint a kapacitásaik programmal való interoperabilitásának a biztosítására.

(3) A tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést a program zökkenőmentes működésének biztosítása érdekében.

(4) A tagállamok elősegíthetik a programhoz szükséges frekvenciák megfelelő szintű biztosítását és védelmét.

(5) A tagállamok és a Bizottság együttműködhetnek a program által biztosított kormányzati szolgáltatások szélesebb körben történő elterjedésének előmozdítása érdekében.

(6) A biztonság területén a tagállamok az (EU) 2021/696 rendelet 42. cikkében említett feladatokat látják el.

(7) A tagállamok jelzik a kormányzati szolgáltatási kapacitásaik összesítéséhez és további részletes specifikációjához szükséges operatív igényeiket. Ezenkívül tájékoztatást nyújtanak a Bizottság számára a hatáskörükbe tartozó bármely kérdésben, különösen azáltal, hogy hozzájárulnak a végrehajtási jogi aktusok előkészítéséhez.

(8) A Bizottság hozzájárulási megállapodások útján meghatározott feladatokkal bízhat meg tagállami szervezeteket, amennyiben az említett szervezeteket az érintett tagállam kijelölte. A Bizottság a hozzájárulási megállapodásokra vonatkozó hozzájárulási határozatokat végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 47. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

26. cikk

A Bizottság szerepe

(1) A program végrehajtásáért a Bizottságot terheli általános felelősség, beleértve – a tagállamokat a nemzetbiztonság területén megillető előjogok sérelme nélkül – a biztonság területét is. A Bizottság e rendeletnek megfelelően – a megfelelően megállapított felhasználói igényekkel összhangban – meghatározza a program prioritásait és fejlődési irányát, valamint felügyeli annak a többi uniós szakpolitika sérelme nélkül történő végrehajtását.

([29]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

(2) A Bizottság gondoskodik a programban részt vevő különféle szervezetek közötti egyértelmű feladat- és felelősségmegosztásról, és koordinálja e szervezetek tevékenységeit. A Bizottság gondoskodik arról is, hogy a program végrehajtásában részt vevő megbízott szervezetek védjék az Unió érdekeit, garantálják az uniós pénzeszközökkel való hatékony és eredményes gazdálkodást, valamint tiszteletben tartsák a költségvetési rendeletet és e rendeletet.

(3) A 19. cikkben említett szerződések tekintetében a Bizottság folytatja le a közbeszerzést, illetve ítéli oda és írja alá e szerződéseket.

(4) A Bizottság a programmal kapcsolatos egyes feladatokkal közvetett irányítás keretében megbízhatja az Ügynökséget és az ESA-t, a 27. és 28. cikkben meghatározott szerepük és felelősségi körük szerint. A 3. cikkben említett célkitűzések elérésének megkönnyítése és a Bizottság, az Ügynökség és az ESA közötti leghatékonyabb együttműködés előmozdítása érdekében a Bizottság mindkét megbízott szervezettel hozzájárulási megállapodásokat köthet.

A Bizottság a hozzájárulási megállapodásokra vonatkozó hozzájárulási határozatokat végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 47. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(5) A Bizottság – a 19. cikkben említett vállalkozók, az Ügynökség vagy más megbízott szervezetek feladatainak sérelme nélkül – gondoskodik a kormányzati szolgáltatások elterjedéséről és igénybevételéről. Biztosítja, hogy a program és az egyéb uniós intézkedések és programok kiegészítsék egymást, összhangban legyenek, valamint szinergiákat és kapcsolódási pontokat hoz létre közöttük.

(6) A Bizottság adott esetben gondoskodik a program keretében végzett tevékenységeknek az uniós, nemzeti vagy nemzetközi szinten az űrágazatban már elvégzett tevékenységekkel való összhangjáról. A Bizottság ösztönzi a tagállamok közötti együttműködést, elősegíti a technológiai képességeik és az űrágazatban zajló fejlesztések közötti interoperabilitást, valamint – ha ez a program szempontjából releváns – törekszik a biztonságos konnektivitási rendszer releváns tevékenységekkel való koherenciájának és a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek keretében kifejlesztett kapacitások interoperabilitásának a biztosítására.

(7) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a 47. cikk (1) bekezdésében említett programbizottságot a közbeszerzési eljárások értékelésének időközi és végleges eredményéről és a köz- és magánjogi szervezetekkel kötött szerződésekről, ideértve az alvállalkozói szerződéseket is.

27. cikk

Az Ügynökség szerepe

(1) Az Ügynökség saját feladata, hogy – az (EU) 2021/696 rendelet V. címe II. fejezetének megfelelően – Biztonsági Akkreditációs Tanácsának közreműködésével biztosítsa a kormányzati infrastruktúra és a kormányzati szolgáltatások biztonsági akkreditációját.

(2) A Bizottság egy vagy több hozzájárulási megállapodás útján, attól függően, hogy az Ügynökség erre operatív szempontból készen áll-e – különösen a megfelelő szintű humánerőforrás-ellátottság tekintetében –, a következő feladatokat bízza az Ügynökségre:

a) a program kormányzati infrastruktúrájának teljes vagy részleges üzemeltetési igazgatása;

b) a kormányzati infrastruktúra üzembiztonsága, beleértve a kockázat- és fenyegetettségelemzést, a biztonság figyelemmel kísérését, különösen a műszaki előírások és az üzemeltetési eljárások meghatározását, valamint annak figyelemmel kísérését, hogy azok megfelelnek-e a 30. cikk (3) bekezdésében említett általános biztonsági követelményeknek;

c) kormányzati szolgáltatások nyújtása, elsősorban a GOVSATCOM-központon keresztül;

d) a 19. cikkben említett szerződések kezelése azok odaítélését és aláírását követően;

e) a kormányzati szolgáltatások felhasználókat érintő vonatkozásainak átfogó koordinációja, szoros együttműködésben a tagállamokkal, az érintett uniós ügynökségekkel, az EKSZ-szel és egyéb szervezetekkel;

f) a 19. cikkben említett szerződések keretében a vállalkozók által végzett tevékenységek befolyásolása nélkül olyan tevékenységek folytatása, amelyek a program által kínált szolgáltatások felhasználók általi igénybevételéhez kapcsolódnak.

(3) A Bizottság egy vagy több hozzájárulási megállapodás útján – a program igényei alapján – egyéb feladatokkal is megbízhatja az Ügynökséget.

(4) Az Ügynökség feladatokkal való megbízása esetében gondoskodni kell a végrehajtásukhoz szükséges megfelelő pénzügyi, emberi és igazgatási erőforrásokról. E célból a Bizottság a költségvetés egy részét az Ügynökségre bízott tevékenységekhez rendelheti a végrehajtásukhoz szükséges emberi erőforrások finanszírozása érdekében.

(5) A költségvetési rendelet 62. cikkének (1) bekezdésétől eltérve és a Bizottságnak az Unió érdekeinek védelmére vonatkozó értékelésére is figyelemmel az Ügynökség meghatározott tevékenységeket hozzájárulási megállapodások útján más szervezetekre bízhat a hatáskörükbe tartozó területeken, a Bizottságra alkalmazandó közvetett irányítási feltételek szerint.

28. cikk

Az ESA szerepe

(1) Amennyiben biztosított az Unió érdekeinek védelme, az ESA-t kell megbízni a szakterületén belül a következő feladatokkal:

a) a 4. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett fejlesztési, validálási és kapcsolódó kiépítési tevékenységek felügyelete, valamint a 4. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett kifejlesztés és fejlesztés felügyelete a 19. cikkben említett szerződések keretében, a 26. cikk (4) bekezdésében említett hozzájárulási megállapodásokban meghatározandó feltételekkel összhangban, biztosítva az e cikk alapján az ESA-ra ruházott feladatok és költségvetés, valamint az ESA-nak a 16. cikkben említett esetleges hozzájárulása közötti koordinációt;

b) szakmai támogatás biztosítása a Bizottság számára, többek között a program specifikációjának előkészítése és technikai vonatkozásainak végrehajtása tekintetében;

c) támogatás biztosítása a 19. cikk alapján kötött szerződések értékelésével kapcsolatban;

d) az EuroQCI űrszegmensével és kapcsolódó földi szegmensével kapcsolatos, a 4. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett feladatok.

(2) A Bizottság értékelése alapján az ESA-t meg lehet bízni a program igényei alapján más feladatokkal is, feltéve, hogy az említett feladatok nem eredményeznek párhuzamos munkavégzést a más szervezetek által a program keretében végzett tevékenységekkel, és azok célja a program keretében végzett tevékenységek végrehajtásának hatékonyabbá tétele.

VI. FEJEZET

A program biztonsága

29. cikk

Biztonsági alapelvek

A programra az (EU) 2021/696 rendelet 33. cikke alkalmazandó.

30. cikk

A biztonsággal kapcsolatos irányítás

(1) A Bizottság a hatáskörébe tartozó területen és az Ügynökség támogatásával magas fokú biztonságról gondoskodik, különösen a következők tekintetében:

a) mind a földi, mind pedig a világűrbe telepített infrastruktúra, valamint a szolgáltatásnyújtás védelme különösen fizikai vagy kibertámadásokkal – így például az adatáramlásokkal való interferenciával – szemben;

b) a technológiatranszferek ellenőrzése és irányítása;

c) a megszerzett szakértelem és know-how Unión belüli fejlesztése és megőrzése;

d) a nem minősített érzékeny adatok és a minősített érzékeny adatok védelme.

(2) A Bizottság konzultál a Tanáccsal és a tagállamokkal az EuroQCI-infrastruktúra bármely aspektusának – különösen az EU-minősített adatok védelmével kapcsolatos kvantumalapú kulcsszétosztásnak – a specifikációjáról és kialakításáról.

Az EU-minősített adatok védelmét szolgáló kriptográfiai termékek értékelését és jóváhagyását a Tanács és a tagállamok vonatkozó szerepének és hatásköreiknek a tiszteletben tartása mellett kell elvégezni.

A biztonsági akkreditációs hatóság a biztonsági akkreditációs folyamat során ellenőrzi, hogy csak jóváhagyott kriptográfiai termékeket használnak-e.

(3) E cikk (1) bekezdésének alkalmazásában a Bizottság gondoskodik arról, hogy az 5. cikk (2) bekezdésében említett kormányzati infrastruktúra tekintetében kockázat- és fenyegetettségelemzésre kerüljön sor. Az elemzés alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az általános biztonsági követelményeket. Ennek során a Bizottság figyelembe veszi azt is, hogy az említett követelmények milyen hatást gyakorolnak az adott kormányzati infrastruktúra zökkenőmentes működésére, különösen a költségek, a kockázatkezelés és az ütemterv tekintetében, valamint gondoskodik arról, hogy ne csökkenjen az általános biztonsági szint, a berendezések működése ne kerüljön veszélybe, és sor kerüljön a kiberbiztonsági kockázatok figyelembevételére. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 47. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A programra az (EU) 2021/696 rendelet 34. cikkének (3)–(7) bekezdése alkalmazandó. E rendelet alkalmazásában az (EU) 2021/696 rendelet 34. cikkében foglalt „komponens” kifejezést a kormányzati szolgáltatásokat is magában foglaló „kormányzati infrastruktúraként” kell értelmezni, és az (EU) 2021/696 rendelet 34. cikkének (2) bekezdésére történő valamennyi hivatkozást az e cikk (3) bekezdésére történő hivatkozásként kell értelmezni.

31. cikk

A kiépített rendszer és szolgáltatások biztonsága

Minden olyan esetben, amikor a rendszer üzemeltetése vagy a kormányzati szolgáltatások nyújtása veszélyeztetheti az Unió vagy a tagállamai biztonságát, a (KKBP) 2021/698 határozat alkalmazandó.

32. cikk

Biztonsági akkreditációs hatóság

Az Ügynökségen belül az (EU) 2021/696 rendelet 72. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján létrehozott Biztonsági Akkreditációs Tanács a program kormányzati infrastruktúrájáért és a kapcsolódó kormányzati szolgáltatásokért felelős biztonsági akkreditációs hatóság.

33. cikk

A biztonsági akkreditáció általános elvei

A programhoz kapcsolódó biztonsági akkreditációs tevékenységeket az (EU) 2021/696 rendelet 37. cikkének a)–j) pontjában meghatározott elvekkel összhangban kell végezni. E rendelet alkalmazásában az (EU) 2021/696 rendelet 37. cikkében foglalt „komponens” kifejezést „kormányzati infrastruktúraként” kell értelmezni, és az (EU) 2021/696 rendelet 34. cikkének (2) bekezdésére történő valamennyi hivatkozást e rendelet 27. cikkének (2) bekezdésére történő hivatkozásként kell értelmezni.

34. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács feladatai és összetétele

(1) A programra az (EU) 2021/696 rendelet 38. cikke – annak (2) bekezdése c)–f) pontja és (3) bekezdése b) pontja kivételével –, valamint 39. cikke alkalmazandó.

(2) Az (1) bekezdésben említetteken túl a Biztonsági Akkreditációs Tanács feladatai a következők:

a) a biztonsági akkreditációhoz kapcsolódó minden dokumentum megvizsgálása és – azon dokumentumok kivételével, amelyeket a Bizottság a 30. cikk (3) bekezdése alapján fogad el – jóváhagyása;

b) hatáskörén belüli tanácsadás a Bizottság számára a 30. cikk (3) bekezdésében említett jogi aktusok szövegtervezetének kidolgozásához, beleértve a biztonsági üzemeltetési eljárások létrehozását, és a végső álláspontját tartalmazó nyilatkozat megtétele;

c) az (EU) 2021/696 rendelet 37. cikkének h) pontjában említett monitoringfolyamattal összhangban kidolgozott biztonságikockázat-értékelés vizsgálata és jóváhagyása, és az e rendelet 30. cikke (3) bekezdésével összhangban kidolgozott kockázat- és fenyegetettségelemzés vizsgálata és jóváhagyása, továbbá együttműködés a Bizottsággal a kockázatcsökkentési intézkedések meghatározása érdekében.

(3) Az (1) bekezdésen túlmenően és kivételes esetben kizárólag a kormányzati infrastruktúra és szolgáltatások által érintett vállalkozók képviselői a vállalkozókat közvetlenül érintő ügyek esetében meghívást kaphatnak a Biztonsági Akkreditációs Tanács ülésein megfigyelőként való részvételre. A részvételükre vonatkozó szabályokat és feltételeket a Biztonsági Akkreditációs Tanács eljárási szabályzatában kell meghatározni.

35. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács szavazási szabályai

A Biztonsági Akkreditációs Tanács szavazási szabályaira az (EU) 2021/696 rendelet 40. cikke alkalmazandó.

36. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács határozatainak közlése és hatása

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács határozataira az (EU) 2021/696 rendelet 41. cikkének (1)–(4) bekezdése alkalmazandó. E rendelet alkalmazásában az (EU) 2021/696 rendelet 41. cikkében foglalt „komponens” kifejezést „kormányzati infrastruktúra”-ként kell értelmezni.

(2) A Biztonsági Akkreditációs Tanács munkájának ütemterve nem akadályozhatja a 41. cikk (1) bekezdésében említett munkaprogramokban foglalt tevékenységek ütemezését.

37. cikk

A tagállamok szerepe a biztonsági akkreditációban

A programra az (EU) 2021/696 rendelet 42. cikke alkalmazandó.

38. cikk

A minősített adatok védelme

(1) A programhoz kapcsolódó minősített adatokra az (EU) 2021/696 rendelet 43. cikke alkalmazandó.

(2) Az ESA – az uniós intézmények és az ESA közötti, a minősített adatok biztonságáról és cseréjéről szóló megállapodás rendelkezéseire is figyelemmel – a 28. cikk (1) és (2) bekezdése alapján ráruházott feladatokhoz kapcsolódóan EU-minősített adatokat hozhat létre.

VII. FEJEZET

Nemzetközi kapcsolatok

39. cikk

Harmadik országoknak és nemzetközi szervezeteknek a programban való részvétele

(1) Az EUMSZ 218. cikkével összhangban megkötött, valamely harmadik ország uniós programokban való részvételére vonatkozó egyedi megállapodásokban meghatározott feltételeknek megfelelően a program nyitva áll az EFTA azon tagjai, amelyek az EGT tagjai, valamint a következő harmadik országok részvétele előtt:

a) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;

b) az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;

c) az a) és b) pontban említett harmadik országoktól eltérő harmadik országok.

(2) Az EUMSZ 218. cikkével összhangban megkötött egyedi megállapodásnak megfelelően a programban nemzetközi szervezet is részt vehet.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett egyedi megállapodás:

a) méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország vagy nemzetközi szervezet hozzájárulásai és a részvételből fakadó előnyei között;

b) megállapítja a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyes programokhoz való pénzügyi hozzájárulások kiszámítását és a programok igazgatási költségeit;

c) nem ruház a harmadik országra vagy a nemzetközi szervezetre döntéshozatali jogkört az uniós program tekintetében;

d) garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogait.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdésben megállapított feltételek sérelme nélkül, valamint a biztonság érdekében a Bizottság – végrehajtási jogi aktusok útján – további követelményeket állapíthat meg a harmadik országoknak és nemzetközi szervezeteknek a programban való részvételére vonatkozóan, amennyiben ez összeegyeztethető az (1) és (2) bekezdésben említett, meglévő megállapodásokkal.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 47. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

40. cikk

Harmadik országok és nemzetközi szervezetek kormányzati szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Harmadik országok és nemzetközi szervezetek hozzáférhetnek a kormányzati szolgáltatásokhoz, amennyiben:

a) az EUMSZ 218. cikkével összhangban olyan megállapodást kötnek, amely megállapítja a kormányzati szolgáltatásokhoz való hozzáférés feltételeit;

b) eleget tesznek az (EU) 2021/696 rendelet 43. cikke (1) bekezdésének.

E rendelet alkalmazásában az (EU) 2021/696 rendelet 43. cikkének (1) bekezdésében foglalt „programra” történő hivatkozásokat az e rendelettel létrehozott „programra” történő hivatkozásként kell értelmezni.

VIII. FEJEZET

Programozás, nyomon követés, értékelés és kontroll

41. cikk

Programozás, nyomon követés és jelentéstétel

(1) A programot a költségvetési rendelet 110. cikkében említett munkaprogramokon keresztül kell végrehajtani. A munkaprogramokban meg kell határozni a program célkitűzéseinek eléréséhez szükséges intézkedéseket és a kapcsolódó költségvetést, valamint adott esetben a vegyesfinanszírozási műveletekre fenntartott teljes összeget. A munkaprogramokat úgy kell elkészíteni, hogy azok kiegészítsék az (EU) 2021/696 rendelet 100. cikkében említett, GOVSATCOM-komponensre vonatkozó munkaprogramokat.

A Bizottság a munkaprogramokat végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 47. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) A 3. cikkben említett általános és egyedi célkitűzések megvalósítása terén a program által elért eredményekre vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó mutatókat a melléklet határozza meg.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 45. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a mellékletnek a mutatók tekintetében történő szükség szerinti módosítása, valamint e rendeletnek egy nyomonkövetési és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel történő kiegészítése céljából.

(4) Ha rendkívül sürgős okokból szükséges, a 46. cikkben előírt eljárás alkalmazandó az e cikk értelmében elfogadandó felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.

(5) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a program végrehajtásának és eredményeinek monitoringjára vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék.

Ennek érdekében az uniós források címzettjei és adott esetben a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

(6) A (2) bekezdés alkalmazása céljából az uniós források címzettjei kötelesek megfelelő tájékoztatást biztosítani. A teljesítmény ellenőrzéséhez szükséges adatokat hatékonyan, eredményesen és időben kell összegyűjteni.

42. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság időben elvégzi a program értékelését, hogy annak eredményei felhasználhatók legyenek a döntéshozatali folyamatban.

(2) A Bizottság 2024. március 21-ig, azt követően pedig évente tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a program kezdeti végrehajtásra vonatkozó főbb megállapításokról, beleértve a meghatározási tevékenységek megvalósítását, a felhasználói igények összesítését és a végrehajtási terveket, valamint az uniós és nemzeti szintű érdekelt felek véleményét is.

(3) A Bizottság 2026. június 30-ig értékeli a program végrehajtását a 3. cikkben említett célkitűzésekre tekintettel. A Bizottság e célból a következőket tekinti át:

a) a program keretében nyújtott biztonságos konnektivitási rendszer és szolgáltatások teljesítménye és különösen az alacsony késleltetési idő, a megbízhatóság, az autonómia és a világszerte biztosított hozzáférés;

b) az irányítási és végrehajtási modellek és azok hatékonysága;

c) a program felhasználói igényeinek alakulása;

d) a program és más uniós programok – különösen a GOVSATCOM –, illetve az uniós űrprogram egyéb komponensei közötti szinergia és kiegészítő jelleg;

e) a rendelkezésre álló kapacitások alakulása, valamint az innováció és az új technológiák kifejlesztése az űrökoszisztéma terén;

f) az induló innovatív vállalkozások és a kkv-k részvétele, az Unió egész területén;

g) a program környezeti hatása, figyelembe véve a 8. cikkben meghatározott kritériumokat;

h) a költségtúllépések, a megállapított projekthatáridők betartása, valamint a program irányításának és kezelésének hatékonysága;

i) a program tevékenységeinek eredményessége, hatékonysága, relevanciája, koherenciája és uniós hozzáadott értéke.

Az értékelést adott esetben megfelelő javaslatnak kell kísérnie.

(4) A program értékelése során figyelembe kell venni a GOVSATCOM-komponensnek az (EU) 2021/696 rendelet 102. cikke szerinti értékelése eredményeit.

(5) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételeivel együtt közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

(6) Az e rendelet végrehajtásában érintett szervezetek a Bizottság rendelkezésére bocsátják az (1) bekezdésben említett értékeléshez szükséges adatokat és információkat.

(7) Az Ügynökségnek – a teljes műveleti képesség elérése után két évvel, azt követően pedig kétévente – a megfelelő érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően piaci jelentést kell kiadnia a programnak az uniós kereskedelmi műholdas upstream és downstream űrágazatra gyakorolt hatásáról annak érdekében, hogy biztosítsa a versenyre gyakorolt lehető legkisebb hatást és az innovációt ösztönző tényezők fenntartását.

43. cikk

Ellenőrzések

A költségvetési rendelet 127. cikke szerinti általános megbízhatóság alapját az uniós hozzájárulás felhasználására vonatkozóan – többek között az uniós intézmények vagy szervek által felhatalmazottaktól eltérő – személyek vagy szervezetek által végzett ellenőrzések képezik.

44. cikk

A személyes adatok és a magánélet védelme

Az e rendeletben szabályozott feladatok és tevékenységek ellátása során az összes személyes adat kezelését – az Ügynökség általi adatkezelést is beleértve – a személyes adatok védelme területén alkalmazandó jognak, különösen az (EU) 2016/679 ([30]) és az (EU) 2018/1725 ([31]) európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően kell végezni.

([30]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

([31]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

IX. FEJEZET

Felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok

45. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 8. cikk (4) bekezdésében és a 41. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2028. december 31-ig terjedő időszakra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 8. cikk (4) bekezdésében és a 41. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 8. cikk (4) bekezdése vagy a 41. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

46. cikk

Sürgősségi eljárás

(1) Az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok haladéktalanul hatályba lépnek és alkalmazandók mindaddig, amíg az Európai Parlament vagy a Tanács a (2) bekezdésnek megfelelően nem emel ellenük kifogást. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak küldött értesítésben meg kell indokolni a sürgősségi eljárás alkalmazását.

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács a 45. cikk (6) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Ebben az esetben a Bizottság az Európai Parlament vagy a Tanács kifogásáról szóló határozatról való értesítést követően haladéktalanul hatályon kívül helyezi a szóban forgó, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

47. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot az (EU) 2021/696 rendelet 107. cikkével létrehozott, GOVSATCOM formációban ülésező programbizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

Az e rendelet 5. cikkének (3) bekezdésében és 30. cikkének (3) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása céljából az e bekezdés első albekezdésében említett programbizottság az (EU) 2021/696 rendelet 107. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett biztonsági formációban ülésezik.

Az e rendelet 9. cikkének (2) bekezdésében és 10. cikkének (4) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása céljából megfelelően be kell vonni az (EU) 2021/696 rendelet 107. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett, biztonsági formációban ülésező programbizottságot.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(4) Ha a programbizottság nem nyilvánít véleményt az e rendelet 30. cikkének (3) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus tervezetéről, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

X. FEJEZET

Átmeneti és záró rendelkezések

48. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és közzététel

(1) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatások eredetét és különösen a tevékenységek és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell az uniós támogatás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

(2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, a program alapján végzett tevékenységekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan.

(3) A program számára elkülönített pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

49. cikk

A szolgáltatások folytonossága 2027 után

Szükség esetén előirányzatok vihetők be a 2027 utáni uniós költségvetésbe egyrészt a 3. cikkben említett célkitűzések teljesítéséhez szükséges kiadások fedezésére a program végéig be nem fejezett tevékenységek igazgatásának lehetővé tétele érdekében, valamint a kritikus működési tevékenységekre és szolgáltatásnyújtásra vonatkozó kiadások fedezésére.

50. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2023. március 15-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	J. ROSWALL

MELLÉKLET

A PROGRAM ÉRTÉKELÉSÉRE SZOLGÁLÓ MUTATÓK

A programot – többek között az adminisztratív terhek és a költségek minimalizálása érdekében – szoros monitoring fogja kísérni több olyan mutató alapján, amelyek a program egyedi célkitűzései elérésének mértékét hivatottak számszerűsíteni. E célból a következő fő mutatók tekintetében kerül sor adatgyűjtésre:

1. A 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett általános célkitűzés:

   1.1. mutató: A tagállamok kormányai és az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek 2024-ben hozzáférhetnek az első kormányzati szolgáltatásokhoz

   1.2. mutató: A tagállamok kormányai és az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek 2027-ben hozzáférhetnek a szolgáltatásportfólióban meghatározott felhasználói igényeknek és keresletnek megfelelő teljes műveleti képességhez

   1.3. mutató: A kormányzati szolgáltatások elérhetőségének százalékos aránya az egyes kiépített kormányzati szolgáltatások esetében

   1.4. mutató: Sebesség, sávszélesség és késleltetési idő az egyes telepített világszerte elérhető kormányzati szolgáltatások esetében

   1.5. mutató: A tagállamok területén kiépített valamennyi kormányzati szolgáltatás földrajzi elérhetőségének százalékos aránya

   1.6. mutató: A szolgáltatásportfólióhoz kapcsolódó, kiépített szolgáltatások százalékos aránya

   1.7. mutató: Az egyes kiépített szolgáltatások rendelkezésre álló kapacitásának százalékos aránya

   1.8. mutató: A befejezésig felmerülő költségek

   1.9. mutató: A program résztvevői és a 39. cikkel összhangban a programban részt vevő harmadik országok és nemzetközi szervezetek száma

   1.10. mutató: Az uniós intézmények által nem uniós szereplőktől vásárolt műholdkapacitások alakulása

   1.11. mutató: A nem az Unió területéről vagy az EGT tagjának is minősülő EFTA-tagországok területéről indított kilövések száma

   1.12. mutató: A kormányok által felhatalmazott felhasználók száma az Unióban

2. A 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett általános célkitűzés:

   2.1. mutató: A kereskedelmi szolgáltatások elérhetőségének százalékos aránya

   2.2. mutató: A kereskedelmi célú műholdas széles sávú világszerte elérhető szolgáltatás sebessége, sávszélessége, megbízhatósága és késleltetési ideje

   2.3. mutató: A kommunikációs holtsávok százalékos aránya a tagállamok területén

   2.4. mutató: A magánszektor által befektetett összeg

3. A 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi célkitűzés:

   3.1. mutató: A GOVSATCOM-központok a biztonságos konnektivitási rendszeren alapuló szolgáltatásokat tudnak nyújtani

   3.2. mutató: Az uniós eszköztárból biztosított meglévő kapacitás teljeskörű integrálása a GOVSATCOM földi infrastruktúrájának integrálása révén

4. A 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzés:

4.1. mutató: A tagállami távközlési hálózatoknak a válsághelyzetek miatt bekövetkező, a biztonságos konnektivitási rendszer által nyújtott kormányzati szolgáltatások által enyhített jelentős üzemszüneteinek éves száma

4.2. mutató: A kormányok által felhatalmazott felhasználóknak az éves felmérésben mért elégedettsége a biztonságos konnektivitási rendszer teljesítményével

4.3. mutató: Különböző technológiák és kommunikációs protokollok validálása és akkreditációja

5. A 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi célkitűzés:

5.1. mutató: Az EuroQCI működéséhez szükséges, keringési pályán lévő és működőképes műholdak száma

6. A 3. cikk (2) bekezdésének d) pontjában említett egyedi célkitűzés:

6.1. mutató: A műholdak száma pályamenti pozíciónként, 2025-ben, 2026-ban és 2027-ben

7. A 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzés:

7.1. mutató: Biztonsági akkreditációt szerzett kormányzati infrastruktúra és kapcsolódó kormányzati szolgáltatások

7.2. mutató: A kiberbiztonsági események évenkénti száma és hatásának súlyossága, valamint a biztonságos konnektivitási rendszerrel kapcsolatos elektromágneses zavarok száma (minősített adat)

8. A 3. cikk (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzés:

8.1. mutató: Az uniós űrprogram egyéb komponenseit kiszolgáló műholdas alrendszerek száma, a hasznos terheket is beleértve

9. A 3. cikk (2) bekezdésének g) pontjában említett egyedi célkitűzés:

9.1. mutató: A programban részt vevő induló innovatív vállalkozások, kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok száma és a szerződések értékének vonatkozó százalékos arányai

9.2. mutató: A fő ajánlattevők által az ajánlattevő csoportján kívüli kkv-knak alvállalkozásba adott szerződések értékének teljes százalékos aránya és határokon átnyúló részvételük aránya

9.3. mutató: Azon tagállamok száma, amelyekből induló innovatív vállalkozások és kkv-k részt vesznek a programban

10. A 3. cikk (2) bekezdésének h) pontjában említett egyedi célkitűzés:

10.1. mutató: A műholdas kommunikáció új felhasználóinak száma az Unión kívüli stratégiai jelentőségű földrajzi területeken

10.2. mutató: A szükséges szolgáltatások földrajzi elérhetőségének százalékos aránya az Unión kívüli stratégiai jelentőségű területeken

10.3. mutató: Azon országok száma, ahol a fogyasztók számára elérhető a szélessávú műholdas szolgáltatás

11. A 3. cikk (2) bekezdésének i) pontjában említett egyedi célkitűzés:

11.1. mutató: A programhoz kapcsolódó fejlesztés, gyártás és telepítés üvegházhatásúgáz-lábnyoma

11.2. mutató: Az aktív, a leszerelt és a helyreállított műholdak száma

11.3. mutató: A konstelláció által generált űrszemét-objektumok száma

11.4. mutató: Az ütközésközeli helyzetek száma

11.5. mutató: Az uniós SST-konzorciummal megosztott műholdak efemerida-adatai

11.6. mutató: A fényvisszaverődés csillagászati megfigyelésekre gyakorolt hatásának megfelelő mértéke

E jogi aktussal kapcsolatban két nyilatkozatot tettek. Ezek HL C 101., 2023.3.17., 1. o.], valamint a következő link(ek)re kattintva érhetők el:.....